

PEFC-ryhmäsertifioinnin tarkistettut kriteerit metsäkeskuksen toimialueen tasolla

PEFC-metsäsertifioinnin standardityöryhmä 2008-09

Luonnos ulkoista kommentointia varten 9.12.2008

Lausunnot ja kommentit pyydetään toimittamaan 15.1.2009 mennessä osoitteeseen:

PEFC-metsäsertifioinnin standardityöryhmä
c/o Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio

Martti Kuusinen

Soidinkuja 4, 00700 HELSINKI

Puh: 020 772 9050

Fax: 020 772 9008

Email: martti.kuusinen@tapio.fi

Asiakirjassa vasemmalla palstalla on esitetty voimassa oleva FFCS 1002-1:2003 –standardi.

Oikealla palstalla on standardityöryhmän laatima luonnos uudeksi PEFC-standardiksi.

Muutokset on kirjattu punaisella värillä. Sinisellä värillä on kirjattu huomioita keskeneräisistä asioista.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	1. Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan
Kriteeri	Metsätaloudessa toimitaan kulloinkin voimassa olevan metsä-, ympäristö- ja työläinsäädännön mukaisesti. Ahvenanmaan maakunnassa sovelletaan kuitenkin Ahvenanmaan lainsäädäntöä ja viranomaispäätöksiä siltä osin, kun ne kuuluvat Ahvenanmaan itsehallinto-oikeuteen.
Indikaattorit (mittarit)	Tämän kriteerin tarkoittamaa metsä-, ympäristö- ja työläinsäädäntöä ovat <ul style="list-style-type: none"> - Luonnonsuojelulaki (1096/1996) - metsälaki (1093/1996) - erämaalaki (62/1991) - laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta (263/1991) - laki metsänviljelyaineiston kaupasta (241/2002) - vesilaki (264/1961) - työaikalaki (605/1996) - työturvallisuuslaki (738/2002) - muinaismuistolaki (295/1963) - poronhoitolaki (848/1990) - laki saamelaiskäräjistä (974/1995) - ulkoilulaki (606/1973) sekä edellä lueteltujen lakien nojalla annetut lakia alemmanasteiset säädökset. Metsäorganisaatiot ¹⁾ ovat velvollisia ilmoittamaan sertifiointielimen (ulkoinen auditoija) pyytäessä oikeuden ratkaisuihin ja viranomaisten päätöksistä ²⁾ , joissa metsätalouden harjoittajan tai metsäorganisaation toiminnan on todettu olleen sertifikaatin voimassaoloaikana edellä mainitun metsä-, ympäristö- tai työläinsäädännön vastaista.
Määritelmät	1) <u>Metsäorganisaatioilla</u> tarkoitetaan metsäkeskuksia, metsänhoitoyhdistyksiä, metsäteollisuusyrityksiä, Metsähallitusta sekä muita metsäsertifiointiin sitoutuneita organisaatioita. 2) <u>Tuomioistuon tai toimivaltainen viranomaisen</u> on valituskelpoisessa <u>ratkaisussaan</u> todennut, että metsätalouden harjoittaja tai metsäorganisaatio on menettänyt indikaattorissa mainitun lain vastaisesti. Esimerkkejä viranomaisten päätöksistä ovat: <ul style="list-style-type: none"> - Metsäkeskuksen metsälain 15 § 3 mom. mukainen metsänuudistamistöiden teettämispäätös - Ympäristökeskuksen luonnonsuojelulain 57 § 1 momentin mukainen päätös - Työsuojeluviranomaisen työsuojeluvalvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain 15 §:n 2 momentin päätös (työpaikan rakennuksen, laitteen tai olojen puutteellisuus tai epäkohta).

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	1. Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan
Kriteeri	Metsätaloudessa noudatetaan voimassa olevaa metsä-, ympäristö- ja työläinsäädäntöä sekä niihin liittyviä Suomen ratifioimia kansainvälisiä sopimuksia. Ahvenanmaan maakunnassa sovelletaan kuitenkin Ahvenanmaan lainsäädäntöä ja viranomaispäätöksiä siltä osin, kun ne kuuluvat Ahvenanmaan itsehallinto-oikeuteen.
Indikaattorit (mittarit)	Metsäorganisaatiot ¹⁾ ovat velvollisia ilmoittamaan sertifiointielimen (ulkoinen auditoija) pyytäessä oikeuden ratkaisuihin ja viranomaisten päätöksistä ²⁾ , joissa metsätalouden harjoittajan tai metsäorganisaation toiminnan on todettu olleen sertifikaatin voimassaoloaikana metsä-, ympäristö- tai työläinsäädännön vastaista.
Määritelmät	1) <u>Metsäorganisaatioilla</u> tarkoitetaan metsäkeskuksia, metsänhoitoyhdistyksiä, metsäteollisuusyrityksiä, Metsähallitusta sekä muita metsäsertifiointiin sitoutuneita organisaatioita. 2) <u>Tuomioistuon tai toimivaltainen viranomaisen</u> on valituskelpoisessa <u>ratkaisussaan</u> todennut, että metsätalouden harjoittaja tai metsäorganisaatio ei ole noudattanut kriteerissä tarkoitettuja säädöksiä tai niihin liittyviä Suomen ratifioimia kansainvälisiä sopimuksia. Esimerkkejä viranomaisten päätöksistä ovat: <ul style="list-style-type: none"> - Metsäkeskuksen metsälain 15 § 3 mom. mukainen metsänuudistamistöiden teettämispäätös - Ympäristökeskuksen luonnonsuojelulain 57 § 1 momentin mukainen päätös - Työsuojeluviranomaisen työsuojeluvalvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain 15 §:n 2 momentin päätös (työpaikan rakennuksen, laitteen tai olojen puutteellisuus tai epäkohta).

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	2. Alueen suurinta kestävää hakkuumäärää ei ylitetä
Kriteeri	Alueen suurinta kestävää hakkuumäärää ³⁾ ei ylitetä sertifiointikauden aikana viisivuotisjaksolla. Jakson hakkuumäärä ⁴⁾ voi luonnontuhon vuoksi olla suurinta kestävää hakkuumäärää suurempi.
Indikaattorit (mittarit)	
Määritelmät	3) <u>Suurimman kestävän hakkuumäärän</u> on laskenut Metsäntutkimuslaitos metsätalouden alueellista tavoiteohjelmaa varten. Suurimpana kestävänä hakkuumääränä pidetään viisivuotiskauden ajan sitä, joka on määritetty sertifiointijaksossa. 4) <u>Vuotuinen hakkuumäärä</u> sisältää tukki-, kuitu- ja polttopuun (Metsätalostollinen vuosikirja 2002, s. 179, taulukko 4.21. Hakkuukertymä metsäkeskuksittain).

Otsikko	3. Juurikäävän leviämistä estetään
Kriteeri	Kuusen juurikäävän (<i>Heterobasidion parviporum</i>) ja männyn juurikäävän (<i>Heterobasidion annosum</i>) leviämisen estämiseksi niiden maantieteellisillä riski-alueilla ⁵⁾ 1.5. – 31.10. välisenä aikana riskikohteilla ⁶⁾ toteutettavassa puunkorjuussa tarjotaan ⁷⁾ metsänomistajalle mahdollisuus torjuntaan ja lisätään käyttäjille turvallisten torjuntatoimenpiteiden ⁸⁾ osuutta ⁹⁾ . Niillä alueilla, joilla torjuntatoimenpiteiden osuus on jo saavuttanut 75 %:n osuuden, osuus voi erityisistä syistä kuitenkin vähetä tilapäisesti sertifiointijaksossa yhtenä vuonna.
Indikaattorit (mittarit)	Arvioidaan metsäkeskuksen alueella toimivilta puunhankintaorganisaatioilta koottujen tietojen perusteella, onko torjuntatoimenpiteiden osuus noussut riskikohteilla tehdyissä hakkuissa.
Määritelmät	5) <u>Maantieteellisellä riskialueella</u> tarkoitetaan aluetta, jolla voidaan myöntää rahoitusta kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) perusteella juurikäävän torjuntaan. 6) <u>Riskikohteilla</u> tarkoitetaan hakkuukohteita, joille voidaan myöntää rahoitusta kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain perusteella. 7) Torjunnan <u>tarjoaminen</u> tarkoittaa, että puunkorjuuta tekevät metsäorganisaatiot edellyttävät puunkorjuu- ja puunosto-ohjeissaan torjunnan tarjoamista. 8) <u>Torjuntatoimenpiteitä</u> ovat havupuukantojen käsittely harmaaorvakka- ja urealiuoksella sekä sienitautien leviämistä aiheuttavien havupuiden kantojen poisto uudistusalueelta. Uudistusalue, jolta kannot on poistettu, lasketaan mukaan torjuntatoimenpitein käsiteltyyn pinta-alaan. 9) <u>Torjuntatoimenpiteiden osuus</u> lasketaan käsiteltyjen ja riskikohteilla tehtyjen hakkuiden pinta-alojen suhteena.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	2a. Metsien hiilinielu säilytetään
Kriteeri	Metsiin sitoutuu puuston kasvussa enemmän hiiltä kuin metsistä poistuu puunkorjuussa. Vuotuinen hiilitase voi luonnontuhon vuoksi olla negatiivinen.
Indikaattorit (mittarit)	Metsäntutkimuslaitos tuottaa vuosittain laskelmat metsäkeskusalueen metsien puustojen hiilitaseista.
Määritelmät	

Otsikko	2b. Hakkuut toteutetaan puuntuotannollisesti kestävästi
Kriteeri	Hakkuissa ei ylitetä alueen suurinta kestävää hakkuumäärää ³⁾ <u>auditointia edeltävällä viisivuotisjaksolla. Viisivuotisjakson hakkuumäärä⁴⁾ voi kuitenkin luonnontuhon vuoksi olla suurinta kestävää hakkuumäärää suurempi.</u>
Indikaattorit	Verrataan viisivuotisjaksolla toteutuneita hakkuumääriä <u>Metsäntutkimuslaitoksen laskemaan suurimpaan kestävään hakkuumäärään.</u>
Määritelmät	3) <u>Suurimpana kestävänä hakkuumääränä</u> pidetään kulloinkin uusimman käytettävissä olevan Metsäntutkimuslaitoksen laskelman viisivuotiskaudelle suhteutettua keskiarvoa. 4) <u>Hakkuumäärä</u> sisältää vuosittaiset tukki-, kuitu- ja polttopuun hakkuumäärät (Metsätalostollinen vuosikirja 2007, s. 175, taulukko 4.15. Hakkuukertymä metsäkeskuksittain).

Otsikko	3. Puuston terveydestä huolehditaan
Kriteeri	Kuusenjuurikäävän (<i>Heterobasidion parviporum</i>) ja männynjuurikäävän (<i>Heterobasidion annosum</i>) leviämistä estetään niiden maantieteellisillä riskialueilla ⁵⁾ 1.5. – 31.10. välisenä aikana riskikohteilla ⁶⁾ toteutettavassa puunkorjuussa käyttäjille turvallisilla toimenpiteillä ⁷⁾ .
Indikaattorit (mittarit)	Torjuntatoimenpiteiden osuus alueella on vähintään XX % riskikohteiden hakkuupinta-alasta ⁸⁾
Määritelmät	5) <u>Maantieteellisellä riskialueella</u> tarkoitetaan Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon, Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan metsäkeskusten toimialueiden pohjoisrajojen eteläpuolella olevia kuntia. 6) <u>Riskikohteilla</u> tarkoitetaan hakkuukohteita, joille voidaan myöntää rahoitusta kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain perusteella ilman omistajarajoituksia. 7) <u>Torjuntatoimenpiteitä</u> ovat havupuukantojen käsittely harmaaorvakka- ja urealiuoksella sekä sienitautien leviämistä aiheuttavien havupuiden kantojen poisto uudistusalueelta. Uudistusalue, jolta kannot on poistettu, lasketaan mukaan torjuntatoimenpitein käsiteltyyn pinta-alaan. 8) <u>Torjunta-toimenpiteiden osuus</u> lasketaan käsiteltyjen ja riskikohteilla tehtyjen hakkuiden pinta-alojen suhteena. <u>Laskelma tehdään metsäkeskuksen alueella toimivilta metsäorganisaatioilta kerättyjen tietojen perusteella.</u>

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	4. Metsänuudistamisessa käytetään Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja
Kriteeri	Metsänuudistamisessa käytetään Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja ¹⁰⁾ erityistapauksia ¹¹⁾ lukuun ottamatta
Indikaattorit (mittarit)	Vuosittain on laadittu yhteenveto muiden kuin Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvien puulajien uudistamisesta.
Määritelmät	<p>10) Siperianlehtikuusi rinnastetaan <u>Suomen luontaiseen lajistoon kuuluviin puulajeihin</u>. Siperianlehtikuusen viljelymäärä Suomessa on viime vuosina ollut vajaa 1 000 ha (noin 0,0005 % koko metsäpinta-alasta).</p> <p>11) <u>Eryistapauksia</u> ovat muun muassa puistometsiköiden perustaminen, joulukuusien ja havujen tuotanto, maiseman hoidon vuoksi istutetut metsiköt ja puut sekä hybridihaavan viljely. Hybridihaapa on kotimaisen ja pohjoisamerikkalaisen haavan risteytys, jota on viljelty Suomessa jo 1950-luvulla. Hybridihaavan viljelymäärä Suomessa on viime vuosina ollut noin 100 - 200 ha/vuosi, kaikkiaan vuosina 1997 – 2002 alle 1000 ha (noin 0,0005 % koko metsäpinta-alasta).</p>

Otsikko	5. Puunkorjuuvaurioita vältetään harvennushakkuissa
Kriteeri	<p>Harvennushakkuissa vältetään hakkuualueelle kasvamaan jätettävän puuston vahingoittamista ja puuston kasvuolosuhteita heikentäviä maastovaurioita.</p> <p>Harvennushakkuissa vaurioituneiden puiden¹²⁾ keskimääräinen osuus on enintään 4 % kasvamaan jäävistä puista¹²⁾. Vaurioituneiden puiden osuus lasketaan vuosittain viiden edellisen vuoden korjuujäljen tarkastustulosten liukuvana keskiarvona.</p> <p>Harvennushakkuissa puunkorjuukoneiden aiheuttamien urapainumien¹²⁾ keskimääräinen osuus on enintään 4 % ajourien pituudesta. Urapainumien osuus lasketaan vuosittain viiden edellisen vuoden korjuujäljen tarkastustulosten liukuvana keskiarvona.</p>
Indikaattorit (mittarit)	Verrataan vaurioiden ja urapainumien määrää kriteerissä määriteltyihin raja-arvoihin.
Määritelmät	12) <u>Vaurioitunut puu, kasvamaan jätetty puu ja urapainuma</u> sekä muut vaurioiden mittaamisessa käytetyt termit on määritelty kulloinkin käytössä olevissa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion maastotarkastusohjeissa (viimeisin 2003).

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	4. Metsänuudistamisessa käytetään Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja
Kriteeri	Metsänuudistamisessa käytetään Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja ⁹⁾ erityistapauksia ¹⁰⁾ lukuun ottamatta
Indikaattorit (mittarit)	Vuosittain on laadittu yhteenveto muiden kuin Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvien puulajien uudistamisesta.
Määritelmät	<p>9) Siperianlehtikuusi rinnastetaan <u>Suomen luontaiseen lajistoon kuuluviin puulajeihin</u>.</p> <p>10) <u>Eryistapauksia</u> ovat muun muassa puistometsiköiden perustaminen, joulukuusien ja havujen tuotanto, maiseman hoidon vuoksi istutetut metsiköt ja puut sekä hybridihaavan viljely.</p>

Otsikko	5. Puusto- ja maastovaurioita vältetään puunkorjuussa
Kriteeri	Puunkorjuussa vältetään hakkuualalle kasvamaan jätettävän puuston vahingoittamista sekä puuston kasvuolosuhteita heikentäviä maastovaurioita. Uudistushakkuissa vältetään lähikuljetusurien varressa kasvavien puiden vahingoittamista.
Indikaattorit (mittarit)	<p>Harvennushakkuissa vaurioituneiden puiden¹¹⁾ keskimääräinen osuus on enintään 4 % kasvamaan jäävistä puista¹¹⁾. Vaurioituneiden puiden osuus lasketaan vuosittain viiden edellisen vuoden korjuujäljen tarkastustulosten liukuvana keskiarvona. Harvennushakkuissa puunkorjuukoneiden aiheuttamien urapainumien¹¹⁾ keskimääräinen osuus on enintään 4 % ajourien pituudesta. Urapainumien osuus lasketaan vuosittain viiden edellisen vuoden korjuujäljen tarkastustulosten liukuvana keskiarvona.</p> <p>Vaativuustaso turvemaiden ja energiapuuharvennusten osalta?</p> <p>Uudistushakkuissa on toimittu kriteerin edellyttämällä tavalla, kun luonnonhoidon laadun seurantatulosten mukaan puunkorjuuvaurioiltaan välttävien ja heikkojen kohteiden osuus uudistushakkuualasta on alle 10 %.</p>
Määritelmät	11) <u>Vaurioitunut puu, kasvamaan jätetty puu ja urapainuma</u> sekä muut vaurioiden mittaamisessa käytetyt termit on harvennushakkuisten osalta määritelty kulloinkin käytössä olevissa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion maastotarkastusohjeissa (viimeisin 2008).

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	6. Metsäsuunnittelulla edistetään metsien kestävää hoitoa ja käyttöä
Kriteeri	Tilakohtaisten metsäsuunnitelmien ¹³⁾ kattavuus on vähintään 50 % vähintään 20 hehtaarin suuruisten tilojen tai metsälöiden ¹⁴⁾ osalta. Aluesuunnittelussa tarjotaan tilakohtaisia suunnitelmia myös 20 hehtaaria pienemmille, metsänhoitomaksua maksaville tiloille. Uusiin metsäsuunnitelmiin sisällytetään puuntuotannollisten tekijöiden lisäksi luontokohteet ¹⁵⁾ ja otetaan huomioon metsien muita käyttömuotoja ¹⁶⁾ metsänomistajan tavoitteiden mukaisesti.
Indikaattorit (mittarit)	Voimassa olevien ¹⁷⁾ tilakohtaisten metsäsuunnitelmien pinta-alaa verrataan sitä vastaavan metsätalouden pinta-alaan.
Määritelmät	<p>13) <u>Tilakohtainen metsäsuunnittelu</u> käsittää metsälön metsävarojen kuvioittaisen inventoinnin ja tilaa koskevien metsävarojen yhteenvetotietojen koostamisen tilakohtaiseksi metsäsuunnitelmaksi. Jatkuvasti päivitettävät tilakohtaiset metsäsuunnitelmat, jotka on vuosittain pidetty ajan tasalla tehtyjen toimenpiteiden ja muiden suunnitelman kannalta oleellisten tietojen osalta, lasketaan mukaan tilakohtaisen metsäsuunnittelun pinta-alaan. Tilakohtaiseen metsäsuunnitelmaan tulee puuntuotannollisina tekijöinä sisältyä metsikkökohtaiset puusto- ja maaperätiedot, metsänhoitotarpeet ja hakkuumahdollisuudet.</p> <p>14) <u>Metsälöllä</u> tarkoitetaan metsänomistajan omistamien metsien muodostamaa tilakokonaisuutta.</p> <p>15) Metsäsuunnitelmiin sisällytettäviä <u>luontokohteita</u> ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valtioneuvoston vahvistamiin, toistaiseksi toteuttamattomiin suojeluohjelmiin sisältyvät alueet, - kriteerissä 10 määritellyt metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt ja kriteerissä 11 määritellyt uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat, - valtion rahoittamat luonnonhoito- ja ympäristötukikohteet. <p>16) <u>Metsien muiden käyttömuotojen</u> kannalta tärkeitä alueita ovat muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riistanhoidon kannalta tärkeät alueet, kuten esimerkiksi metson soidinpaikat, - ulkoilu- ja retkeilyreitit. <p>17) Tämän kriteerin tarkoittamien <u>metsäsuunnitelmien</u>, joita ei päivitetä, <u>voimassaoloaika</u> on Etelä-Suomessa 10 vuotta, Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla 15 vuotta ja Lapissa 20 vuotta.</p>

Otsikko	7. Taimikoita hoidetaan
Kriteeri	Alueen vuotuisesta taimikonhoitotarpeesta ¹⁸⁾ toteutetaan vuosittain vähintään 60 %.
Indikaattorit (mittarit)	Taimikonhoidon työmääriä seurataan vuosittain ja verrataan valtakunnan metsien inventoinnissa (VMI) arvioituun taimikonhoidon tarpeeseen.
Määritelmät	18) <u>Taimikonhoitotarve</u> on sertifiointijakson alkamisajankohtana voimassa oleva, VMI:ssä arvioitu taimikonhoitopinta-alaehdotus (myöhässä olevat ja muut lähimmän 5-vuotiskauden aikana toteutettavat taimikonhoitotyöt).

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	6. Metsäsuunnittelulla edistetään metsien kestävää hoitoa ja käyttöä <i>HUOM. Kriteerin tarkistaminen siirretään uusien metsävaratieto- ja metsäsuunnittelujärjestelmien käyttöönottoaiheeseen vuosille 2010-11.</i>
Kriteeri	Tilakohtaisten metsäsuunnitelmien ¹²⁾ kattavuus on vähintään 50 % vähintään 20 hehtaarin suuruisten tilojen tai metsälöiden ¹³⁾ osalta. Aluesuunnittelussa tarjotaan tilakohtaisia suunnitelmia myös 20 hehtaaria pienemmille, metsänhoitomaksua maksaville tiloille. Uusiin metsäsuunnitelmiin sisällytetään puuntuotannollisten tekijöiden lisäksi luontokohteet ¹⁴⁾ ja otetaan huomioon metsien muita käyttömuotoja ¹⁵⁾ metsänomistajan tavoitteiden mukaisesti.
Indikaattorit (mittarit)	Voimassa olevien ¹⁶⁾ tilakohtaisten metsäsuunnitelmien pinta-alaa verrataan sitä vastaavan metsätalouden pinta-alaan.
Määritelmät	<p>12) <u>Tilakohtainen metsäsuunnittelu</u> käsittää metsälön metsävarojen kuvioittaisen inventoinnin ja tilaa koskevien metsävarojen yhteenvetotietojen koostamisen tilakohtaiseksi metsäsuunnitelmaksi. Jatkuvasti päivitettävät tilakohtaiset metsäsuunnitelmat, jotka on vuosittain pidetty ajan tasalla tehtyjen toimenpiteiden ja muiden suunnitelman kannalta oleellisten tietojen osalta, lasketaan mukaan tilakohtaisen metsäsuunnittelun pinta-alaan. Tilakohtaiseen metsäsuunnitelmaan tulee puuntuotannollisina tekijöinä sisältyä metsikkökohtaiset puusto- ja maaperätiedot, metsänhoitotarpeet ja hakkuumahdollisuudet.</p> <p>13) <u>Metsälöllä</u> tarkoitetaan metsänomistajan omistamien metsien muodostamaa tilakokonaisuutta.</p> <p>14) Metsäsuunnitelmiin sisällytettäviä <u>luontokohteita</u> ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valtioneuvoston vahvistamiin, toistaiseksi toteuttamattomiin suojeluohjelmiin sisältyvät alueet, - kriteerissä 10 määritellyt metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt ja kriteerissä 11 määritellyt uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat, - valtion rahoittamat luonnonhoito- ja ympäristötukikohteet. <p>15) <u>Metsien muiden käyttömuotojen</u> kannalta tärkeitä alueita ovat muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riistanhoidon kannalta tärkeät alueet, kuten esimerkiksi metson soidinpaikat, - ulkoilu- ja retkeilyreitit. <p>16) Tämän kriteerin tarkoittamien <u>metsäsuunnitelmien</u>, joita ei päivitetä, <u>voimassaoloaika</u> on Ylä-Lapissa 15-20 vuotta ja muualla maassa 10 vuotta.</p>

Otsikko	7. Taimikoita hoidetaan
Kriteeri	Alueen vuotuisesta taimikonhoitotarpeesta ¹⁷⁾ toteutetaan vuosittain vähintään 60 %.
Indikaattorit (mittarit)	Metsäntutkimuslaitoksen tilastoimia taimikonhoidon työmääriä verrataan valtakunnan metsien inventoinnissa (VMI) arvioituun taimikonhoidon tarpeeseen.
Määritelmät	17) <u>Taimikonhoitotarve</u> on sertifiointijakson alkamisajankohtana voimassa oleva, VMI:ssä arvioitu taimikonhoitopinta-alaehdotus (myöhässä olevat ja muut lähimmän 5-vuotiskauden aikana toteutettavat taimikonhoitotyöt). Kriteerin tarkoittama taimikonhoito pitää sisällään seuraavat työlajit: taimikon varhaisperkaus, varsinainen taimikonhoito ja nuoren metsän kunnostus.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	8. Yksityismetsien ensiharvennus- ja hankintahakkuiden edistäminen
Kriteeri	Yhden vuoden kuluessa sertifikaatin hakemisesta tarkistetaan ensiharvennushakkuiden edistämiseksi laadittua toimenpideohjelmaa ¹⁹⁾ ja seurataan siihen liittyvien ensiharvennusten edistämistoimenpiteiden ja vuotuisten ensiharvennushakkuutarpeiden toteutumista. Metsänomistajien liitto ja alueen merkittävimmät metsäteollisuusyritykset ²⁰⁾ laativat yhden vuoden kuluessa tarkistettujen kriteerien käyttöönotosta toimenpideohjelman ²¹⁾ alueensa yksityismetsien metsänomistajien omatoimisten hankintahakkuiden ²²⁾ edistämiseksi.
Indikaattorit (mittarit)	Toimenpideohjelma on tarkistettu tai laadittu ja osapuolten yhteisesti vahvistama.
Määritelmät	<p>19) <u>Ensiharvennusten toimenpideohjelmalla</u> tarkoitetaan standardin SMS 1002-1 kriteerissä 5 määriteltyä toimenpideohjelmaa. <u>Ensiharvennusten toimenpideohjelmalla</u> tarkoitetaan luetteloa toimenpiteistä, joilla edistetään ensiharvennushakkuiden edellytyksiä. Tavoitteena on lieventää niitä kilpailukykyhaittoja, joita ensiharvennushakkuilla on verrattuna muihin hakkuisiin. Toimenpideohjelma ei sisällä velvoitteita puukauppaan, joka määräytyy markkinoiden ehdoin.</p> <p>20) <u>Merkittävimmillä metsäteollisuusyrityksillä</u> tarkoitetaan niitä yrityksiä, jotka hankkivat suoraan yksityismetsistä kuitupuuta Suomessa sijaitseville sellu- ja paperitehtaille.</p> <p>21) <u>Hankintahakkuiden toimenpideohjelmalla</u> tarkoitetaan luetteloa toimenpiteistä, joilla edistetään metsänomistajien omatoimisten hankintahakkuiden edellytyksiä. Tavoitteena on lieventää niitä kilpailukykyhaittoja, joita hankintahakkuilla on verrattuna muihin hakkuisiin. Toimenpideohjelma ei sisällä velvoitteita puukauppaan, joka määräytyy markkinoiden ehdoin.</p> <p>22) <u>Omatoimisella hankintahakkuulla</u> tarkoitetaan metsänomistajan ja hänen perheenjäsentensä itse tai metsänomistajan satunnaisesti palkkaaman metsurin suorittamaa hankintahakkuuta.</p>

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	8. Yksityismetsien ensiharvennus- ja hankintahakkuista edistetään
Kriteeri	Yhden vuoden kuluessa sertifikaatin hakemisesta tarkistetaan ensiharvennushakkuiden edistämiseksi laadittua toimenpideohjelmaa ¹⁸⁾ ja seurataan siihen liittyvien ensiharvennusten edistämistoimenpiteiden ja vuotuisten ensiharvennushakkuutarpeiden toteutumista. Metsänomistajien liitto ja alueen merkittävimmät metsäteollisuusyritykset ¹⁹⁾ tarkistavat yhden vuoden kuluessa tarkistettujen kriteerien käyttöönotosta toimenpideohjelman ²⁰⁾ alueensa yksityismetsien metsänomistajien omatoimisten hankintahakkuiden ²¹⁾ edistämiseksi.
Indikaattorit	Toimenpideohjelma on tarkistettu ja osapuolten yhteisesti vahvistama.
Määritelmät	<p>18) <u>Ensiharvennusten toimenpideohjelmalla</u> tarkoitetaan luetteloa toimenpiteistä, joilla edistetään ensiharvennushakkuiden edellytyksiä.</p> <p>19) <u>Merkittävimmillä metsäteollisuusyrityksillä</u> tarkoitetaan niitä yrityksiä, jotka hankkivat suoraan yksityismetsistä kuitupuuta Suomessa sijaitseville sellu- ja paperitehtaille.</p> <p>20) <u>Hankintahakkuiden toimenpideohjelmalla</u> tarkoitetaan luetteloa toimenpiteistä, joilla edistetään metsänomistajien omatoimisten hankintahakkuiden edellytyksiä.</p> <p>21) <u>Omatoimisella hankintahakkuulla</u> tarkoitetaan metsänomistajan ja hänen perheenjäsentensä itse tai metsänomistajan satunnaisesti palkkaaman metsurin tekemää hankintahakkuuta.</p>

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	9. Suojelualueiden ja vahvistettuihin suojeluohjelmiin kuuluvien kohteiden suojeluarvoa ei vaaranneta
Kriteeri	Suojelualueiden ²³⁾ ja vahvistettuihin suojeluohjelmiin ²⁴⁾ kuuluvien kohteiden suojeluarvoa ei vaaranneta metsätalouden toimenpiteillä.
Indikaattorit (mittarit)	Suojelualueiden ja vahvistettujen suojeluohjelmien sijaintitiedot ovat metsäkeskuksen ja alueella toimivien metsänhoitoyhdistysten, puunhankintaorganisaatioiden tai Metsähallituksen tiedossa ja muilla metsäsertifiointiin sitoutuneilla tahoilla tarvittavin osin.
Määritelmät	<u>23)</u> Suojelualueilla tarkoitetaan luonnonsuojelulain 3 luvun mukaisesti perustettuja luonnonsuojelualueita, joiden rajat ympäristökeskus on merkinnyt maastoon ja ilmoittanut maanomistajalle. <u>24)</u> Vahvistetuilla suojeluohjelmilla tarkoitetaan valtioneuvoston hyväksymiä suojeluohjelmia siltä osin, kun niitä ei ole vielä toteutettu.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko:	9. Suojelualueiden suojeluarvot turvataan
Kriteeri:	Suojelualueiden ²²⁾ ja vahvistettuihin suojeluohjelmiin ²³⁾ kuuluvien kohteiden sekä Natura 2000 ²⁴⁾ -verkostoon kuuluvien alueiden suojeluarvoja ei heikennetä metsätalouden toimenpiteillä.
Indikaattorit:	Suojelualueiden, vahvistettujen suojeluohjelmien, ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden sijaintitiedot ovat metsäviranomaisen ja alueella toimivien metsäorganisaatioiden tiedossa ja muiden metsäsertifiointiin sitoutuneiden toimijoiden tiedossa tarvittavin osin. Luonnonsuojelualueen suojeluarvoissa ei viranomaistarkastuksissa havaita merkittäviä metsätalouden toimenpiteistä aiheutuneita muutoksia. Natura 2000 –alueilla noudatetaan viranomaisten antamia kohdekohtaisia ohjeita.
Määritelmät:	<u>22)</u> Kriteerin tarkoittamia suojelualueita ovat luonnonsuojelulain 3. luvun mukaisesti perustetut luonnonsuojelualueet, joiden rajat ympäristökeskus on ilmoittanut maanomistajalle. <u>23)</u> Vahvistetuilla suojeluohjelmilla tarkoitetaan valtioneuvoston hyväksymiä suojeluohjelmia siltä osin, kun niitä ei ole vielä toteutettu. Suojelukohteen osalta suojeluohjelma katsotaan toteutetuksi siinä vaiheessa, kun suojelukohteen rajauksesta on tehty viranomaispäätös ja kohde on perustettu suojelualueeksi <u>24)</u> Natura 2000 -alueisiin luokitellaan metsätalousmaan kohteet, joiden toteutustapana on esimerkiksi erämaalaki, vesilaki, maa-aineslaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, ulkoilulaki tai metsälaki.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	10. Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään
Kriteeri	<p>Metsien hoito- ja käyttötoimenpiteet suunnitellaan ja tehdään siten, että seuraavat vaatimukset toteutuvat:</p> <p>a) Luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n mukaisia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia suojeltuja metsäisiä luontotyyppejä, jotka on luonnonsuojelulain 30 §:n mukaisesti ilmoitettu maanomistajalle, ei saa muuttaa niin, että niiden ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä kohteella vaarantuu. Kohteissa ovat sallittuja ne toimenpiteet, joihin ympäristöviranomaisen on antanut luvan kohteiden ominaispiirteiden säilyttämiseksi.</p> <p>b) Metsälain (1993/1996) 10 §:n mukaisten luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten sekä ympäristöstään selvästi erottuvien erityisen tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Kohteissa ovat sallittuja myös ne toimenpiteet, joille metsäviranomaisen on myöntänyt luvan metsälain 11 §:n perusteella.</p> <p>c) Lisäksi toimenpiteissä säilytetään jäljempänä seuraavien harvinaisten tai harvinaistuneiden elinympäristöjen biologista monimuotoisuutta luonnehtivat, tärkeimmät ominaisuudet valtaosalla ao. kohteista. Elinympäristöt ovat tärkeimpien ominaisuuksiensa kannalta luonnontilaisia, pinta-alaltaan enintään yhden hehtaarin suuruisia, selvästi maastossa havaittavia ja tunnistettavissa olevia.</p> <p>Kohdan c) harvinaiset tai harvinaistuneet elinympäristöt, niiden tärkeimmät säilytettävät ominaisuudet ja keinot näiden ominaisuuksien säilyttämiseksi ovat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tulvametsät ja metsäluhdat Meren, järvien, jokien ja purojen luontaisen tulvimisen ja pintaveden vaihtelujen aikaansaamien kangasmaiden tulvametsiköiden ja turvemaiden metsäluhtien tärkein ominaisuus on pintaveden luonnollinen vaihtelu, jota suojellaan jättämällä alueet ojituksen ja maanmuokkauksen ulkopuolelle. Elinympäristön puustoa voidaan käsitellä harvennus- ja poimintaluonteisin uudistushakkuuin. 2. Korvet Luonnontilaisten, runsaasti lahonnutta ja kuollutta puustoa omaavien, tavallisesti kuusivaltaisten, muidenkin kuin metsälain erityisen tärkeisiin reheviin korpiin luettavien korprien tärkein ominaisuus on korkea pohjaveden pinnan taso. Tätä ylläpidetään jättämällä kohteet ojittamatta. Korprien puustoa voidaan käsitellä harvennushakkuuin ja uudistaa suojuspuu- tai poimintahakkuuin. 3. Letot Lapin läänissä Kalkkipitoisilla alueilla ja yleensä pohjaveden läheisyydessä esiintyvien ravinteisten, puuttomien tai vähäpuustoisten lettosoiden tärkeimmät ominaisuudet ovat erityinen ravinteisuus, vesitalous, ja yleensä monimuotoinen kasvillisuus, joita säilytetään jättämällä letot ojittamatta. Puustoa voidaan käsitellä harvennushakkuuin ja poimintaluonteisin uudistushakkuuin. 4. Paisterinteet ja supat Harjualueilla sijaitsevilla paisterinteillä kasvaa valoisan paisteisen pienilmaston

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	10. Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään <i>HUOM. Kriteerin tarkistamista jatketaan alatyöryhmässä, etenkin kohdan C osalta</i>
Kriteeri	<p>Metsien hoito- ja käyttötoimenpiteet suunnitellaan ja tehdään siten, että seuraavat vaatimukset toteutuvat:</p> <p>b) Luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n mukaisia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia suojeltuja metsäisiä luontotyyppejä, jotka on luonnonsuojelulain 30 §:n mukaisesti ilmoitettu maanomistajalle, ei saa muuttaa niin, että niiden ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä kohteella vaarantuu. Kohteissa ovat sallittuja ne toimenpiteet, joihin ympäristöviranomaisen on antanut luvan kohteiden ominaispiirteiden säilyttämiseksi.</p> <p>b) Metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaisten luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten sekä ympäristöstään selvästi erottuvien erityisen tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Kohteissa ovat sallittuja myös ne toimenpiteet, joille metsäviranomaisen on myöntänyt luvan metsälain 11 §:n perusteella.</p> <p>c) Lisäksi toimenpiteissä säilytetään jäljempänä seuraavien harvinaisten tai harvinaistuneiden elinympäristöjen biologista monimuotoisuutta luonnehtivat, tärkeimmät ominaisuudet valtaosalla ao. kohteista. Elinympäristöt ovat tärkeimpien ominaisuuksiensa kannalta luonnontilaisia, pinta-alaltaan enintään yhden hehtaarin suuruisia, selvästi maastossa havaittavia ja tunnistettavissa olevia.</p> <p>Kohdan c) harvinaiset tai harvinaistuneet elinympäristöt, niiden tärkeimmät säilytettävät ominaisuudet ja keinot näiden ominaisuuksien säilyttämiseksi ovat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tulvametsät ja metsäluhdat Meren, järvien, jokien ja purojen luontaisen tulvimisen ja pintaveden vaihtelujen aikaansaamien kangasmaiden tulvametsiköiden ja turvemaiden metsäluhtien tärkein ominaisuus on pintaveden luonnollinen vaihtelu, jota suojellaan jättämällä alueet ojituksen ja maanmuokkauksen ulkopuolelle. Elinympäristön puustoa voidaan käsitellä harvennus- ja poimintaluonteisin uudistushakkuuin. 2. Korvet Luonnontilaisten, runsaasti lahonnutta ja kuollutta puustoa omaavien, tavallisesti kuusivaltaisten, muidenkin kuin metsälain erityisen tärkeisiin reheviin korpiin luettavien korprien tärkein ominaisuus on korkea pohjaveden pinnan taso. Tätä ylläpidetään jättämällä kohteet ojittamatta. Korprien puustoa voidaan käsitellä harvennushakkuuin ja uudistaa suojuspuu- tai poimintahakkuuin. 3. Letot Lapin läänissä Kalkkipitoisilla alueilla ja yleensä pohjaveden läheisyydessä esiintyvien ravinteisten, puuttomien tai vähäpuustoisten lettosoiden tärkeimmät ominaisuudet ovat erityinen ravinteisuus, vesitalous, ja yleensä monimuotoinen kasvillisuus, joita säilytetään jättämällä letot ojittamatta. Puustoa voidaan käsitellä harvennushakkuuin ja poimintaluonteisin uudistushakkuuin. 4. Paisterinteet ja supat Harjualueilla sijaitsevilla paisterinteillä kasvaa valoisan paisteisen pienilmaston

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

	<p>ansiosta ja aiempien kulojen johdosta ympäristöstään erottuvaa lajistoa. Paisteinen pienilmasto säilytetään puustoa poistamalla tai kulottaen, mutta alueen maanpintaa ei muokata. Harjualueilla esiintyvien jyrkkärinteisten suurten kuusivaltaisten kuoppien, suppien, säilytettävä ominaisuus on kellarimaisen pienilmaston synnyttämä ympäristöstään erottuva kasvillisuus, joka säilytetään rajoittamalla hakkuut vain supan reunojen ylimpään osaan.</p> <p>5. Vanhat metsät</p> <p>Luonnonsuojelullisesti arvokkaalla vanhalla metsällä tarkoitetaan metsää, jossa vallitseva puusto on yleensä selvästi vanhempaa (yli 1,5-kertainen) kuin alueella metsätaloudellisesti suositeltava vallitsevan puuston kasvatusikä. Vanhan metsän puusto on yleensä eri kokoista, ja se on muodostunut useasta latvuserroksesta ja puulajista tai on myöhäisen sukkessiovaiheen kuusikko. Puustoa ei ole käsitelty harsinta-, kasvatus- tai väljennyshakkuin 60 vuoteen. Puustossa on vanhoja lehtipuita sekä runsaasti (vähintään 20 % puustosta) lahopuita, keloja ja maapuuta. Rungas haapojen, raitojen tai jalojen lehtipuiden esiintyminen lisää kohteen luonnonsuojelullista arvoa. Kohteen ominaispiirteet säilytetään jättämällä metsikkö metsätaloustoimenpiteiden ulkopuolelle.</p>
<p>Indikaattorit (mittarit)</p>	<p>Arvokkaiden elinympäristöjen säilyminen metsätalouden toimenpiteissä:</p> <p>a) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten kohteiden ominaispiirteiden säilyminen on vaarantunut.</p> <p>b) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön ominaispiirteet eivät ole säilyneet. Metsäkeskuksen metsälain 11 §:n perusteella myöntämille poikkeusluville on ollut perusteet.</p> <p>c) Muut arvokkaat elinympäristöt ovat säilyneet ennallaan tai lähes ennallaan luonnonhoidon laadun arvioinnin perusteella.</p> <p>Kohdissa a) ja b) ominaispiirteet eivät ole säilyneet kriteerissä tarkoitettulla tavalla, jos kohteella on toimittu tahallaan tai tuottamuksellisesti luonnonsuojelutai metsälain vastaisesti.</p> <p>Kohdassa c) "lähes ennallaan" tarkoittaa sitä, että siinä lueteltujen elinympäristöjen tärkeimmät, säilytettävät ominaisuudet ovat säilyneet yli 90 prosentilla kohteiden kokonaispinta-alasta.</p> <p>Sellaisten metsänomistajien, jotka omistavat alueella yli 10 000 hehtaaria metsää kriteerin tarkoittamaksi vanhaksi metsäksi luetaan kaikki metsät, jotka täyttävät edellä luetellut vanhan metsän tunnusmerkit metsikön pinta-alasta riippumatta. Tämän kriteerin mukainen vanhojen metsien suojele ei koske alueita eikä omistajia, joilla suojeltua metsää on yli 5 prosenttia metsäpinta-alasta.</p>
<p>Määritelmät</p>	

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

	<p>ansiosta ja aiempien kulojen johdosta ympäristöstään erottuvaa lajistoa. Paisteinen pienilmasto säilytetään puustoa poistamalla tai kulottaen, mutta alueen maanpintaa ei muokata. Harjualueilla esiintyvien jyrkkärinteisten suurten kuusivaltaisten kuoppien, suppien, säilytettävä ominaisuus on kellarimaisen pienilmaston synnyttämä ympäristöstään erottuva kasvillisuus, joka säilytetään rajoittamalla hakkuut vain supan reunojen ylimpään osaan.</p> <p>5. Vanhat metsät</p> <p>Luonnonsuojelullisesti arvokkaalla vanhalla metsällä tarkoitetaan metsää, jossa vallitseva puusto on yleensä selvästi vanhempaa (yli 1,5-kertainen) kuin alueella metsätaloudellisesti suositeltava vallitsevan puuston kasvatusikä. Vanhan metsän puusto on yleensä eri kokoista, ja se on muodostunut useasta latvuserroksesta ja puulajista tai on myöhäisen sukkessiovaiheen kuusikko. Puustoa ei ole käsitelty harsinta-, kasvatus- tai väljennyshakkuin 60 vuoteen. Puustossa on vanhoja lehtipuita sekä runsaasti (vähintään 20 % puustosta) lahopuita, keloja ja maapuuta. Rungas haapojen, raitojen tai jalojen lehtipuiden esiintyminen lisää kohteen luonnonsuojelullista arvoa. Kohteen ominaispiirteet säilytetään jättämällä metsikkö metsätaloustoimenpiteiden ulkopuolelle.</p>
<p>Indikaattorit (mittarit)</p>	<p>Arvokkaiden elinympäristöjen säilyminen metsätalouden toimenpiteissä:</p> <p>a) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten kohteiden ominaispiirteiden säilyminen on vaarantunut.</p> <p>b) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön ominaispiirteet eivät ole säilyneet. Metsäkeskuksen metsälain 11 §:n perusteella myöntämille poikkeusluville on ollut perusteet.</p> <p>d) Muut arvokkaat elinympäristöt ovat säilyneet ennallaan tai lähes ennallaan luonnonhoidon laadun arvioinnin perusteella.</p> <p>Kohdissa a) ja b) ominaispiirteet eivät ole säilyneet kriteerissä tarkoitettulla tavalla, jos kohteella on toimittu tahallaan tai tuottamuksellisesti luonnonsuojelutai metsälain vastaisesti.</p> <p>Kohdassa c) "lähes ennallaan" tarkoittaa sitä, että siinä lueteltujen elinympäristöjen tärkeimmät, säilytettävät ominaisuudet ovat säilyneet yli 90 prosentilla kohteiden kokonaispinta-alasta.</p> <p>Sellaisten metsänomistajien, jotka omistavat alueella yli 10 000 hehtaaria metsää kriteerin tarkoittamaksi vanhaksi metsäksi luetaan kaikki metsät, jotka täyttävät edellä luetellut vanhan metsän tunnusmerkit metsikön pinta-alasta riippumatta. Tämän kriteerin mukainen vanhojen metsien suojele ei koske alueita eikä omistajia, joilla suojeltua metsää on yli 5 prosenttia metsäpinta-alasta.</p>
<p>Määritelmät</p>	

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	11. Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan
Kriteeri	Metsätalouden toimenpiteissä turvataan <ul style="list-style-type: none"> - erityisesti suojeltavien uhanalaisten lajien²⁵⁾ tunnetut elinpaikat, jotka alueellinen ympäristökeskus on rajannut ja ilmoittanut kohteen omistajille ja/tai haltijoille ja - muiden uhanalaisten lajien²⁵⁾ tiedossa olevat elinpaikat ottamalla ne huomioon alueellisen ympäristökeskuksen ohjeiden mukaan siten, että näiden lajien vähintään nykyisen kannan säilyminen alueella ei vaarannu.
Indikaattorit (mittarit)	Alueellisen ympäristökeskuksen rajaamat ja luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisesti kohteen maanomistajalle ja/tai haltijalle ilmoittamat, erityisesti suojeltavien lajien elinpaikat, joiden käsittelyohje tai –suositus on annettu kohteen omistajan ja/tai haltijan tietoon.
Määritelmät	<u>25)</u> Luettelo erityisesti suojeltavista ja muista uhanalaisista lajeista on luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteessä 4, uhanalaiset lajit.

Otsikko	12. Säästöpuustoa jätetään uudistusaloille
Kriteeri	Hakkuissa ja metsänhoitotoimenpiteissä jätetään keloja, pötkelöitä ja muuta lahopuuta, kolopuuta, yksittäisiä tuulenkaatoja sekä aiemman puusukupolven järeitä puuyksilöitä, muodoltaan poikkeuksellisia puuyksilöitä, jaloja lehtipuita, petolintujen pesäpuita, järeitä katajia, kookkaita haapoja ja puumaisia raitoja sekä puita joissa on palokoro. Edellä olevien puuttuessa uudistusaloilta jätetään niille kasvamaan sellaisia biologisen monimuotoisuuden kannalta hyödyllisiä säästöpuuta ²⁶⁾ , joilla on myrskynkestävinä hyvät edellytykset kehittyä vanhoiksi puiksi. Uudistusaloille jätettyjen hakkuuhetkellä pystyssä olevien elävien tai kuolleiden puiden, joiden rinnankorkeusläpimitta on vähintään 10 cm, lukumäärä keskimäärin alueella on vähintään 5 – 10 kpl/ha.
Indikaattorit (mittarit)	
Määritelmät	<u>26)</u> Kriteerin 16 tarkoittamilla suojakaistoille uudistushakkuissa jätetyt puut lasketaan mukaan säästöpuuston määrään. Säästöpuut jätetään ensisijaisesti ryhmiin ja kriteerissä 10 lueteltujen arvokkaiden elinympäristöjen välittömään läheisyyteen silloin, kun se on mahdollista. Säästöpuuta ei tule jättää tärkeiden rakenteiden, kuten liikenneväylien tai sähkö- ja puhelinlinjojen, välittömään läheisyyteen.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	11. Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan
Kriteeri	Metsätalouden toimenpiteissä turvataan <ul style="list-style-type: none"> - erityisesti suojeltavien uhanalaisten lajien²⁵⁾ tunnetut elinpaikat, jotka alueellinen ympäristökeskus on rajannut ja ilmoittanut kohteen omistajille ja/tai haltijoille ja - muiden uhanalaisten lajien²⁵⁾ tiedossa olevat elinpaikat ottamalla ne huomioon alueellisen ympäristöviranomaisen kohdekohtaisten ohjeiden mukaan.
Indikaattorit (mittarit)	Alueellisen ympäristökeskuksen rajaamat ja luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisesti kohteen maanomistajalle ja/tai haltijalle ilmoittamat, erityisesti suojeltavien lajien elinpaikat, joiden käsittelyohje tai –suositus on annettu kohteen omistajan ja/tai haltijan tietoon. Muiden uhanalaisten lajien tiedossa olevilla elinpaikoilla on hakkuissa ja metsänhoitotoimenpiteissä noudatettu ympäristöviranomaisen kohdekohtaisia ohjeita ²⁶⁾ .
Määritelmät	<u>25)</u> Luettelo erityisesti suojeltavista ja muista uhanalaisista lajeista on luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteessä 4, uhanalaiset lajit. <u>26)</u> Kohdekohtainen käsittelyohje, jonka alueellinen ympäristöviranomainen on antanut kohteen omistajan ja/tai haltijan tietoon.

Otsikko	12. Säästöpuustoa jätetään uudistusaloille
Kriteeri	Hakkuissa ja metsänhoitotoimenpiteissä jätetään aiemman puusukupolven järeitä puuyksilöitä, muodoltaan poikkeuksellisia puuyksilöitä, jaloja lehtipuita, petolintujen pesäpuita, järeitä katajia, kookkaita haapoja ja puumaisia raitoja sekä puita, joissa on palokoro. Edellä olevien puuttuessa uudistusaloilta jätetään niille kasvamaan sellaisia biologisen monimuotoisuuden kannalta hyödyllisiä säästöpuuta ²⁷⁾ , joilla on hyvät edellytykset kehittyä vanhoiksi puiksi.
Indikaattorit (mittarit)	Uudistusaloille jätettyjen hakkuuhetkellä pystyssä olevien elävien puiden, joiden rinnankorkeusläpimitta on vähintään 10 cm, lukumäärä alueella on keskimäärin vähintään 5 – 10 kpl/ha.
Määritelmät	<u>27)</u> Kriteerin 16 tarkoittamilla suojakaistoille uudistushakkuissa jätetyt elävät puut lasketaan mukaan säästöpuuston määrään. Säästöpuut jätetään ensisijaisesti ryhmiin ja kriteerissä 10 lueteltujen arvokkaiden elinympäristöjen välittömään läheisyyteen silloin, kun se on mahdollista. Säästöpuuryhmissä maanpinta säilytetään rikkomattomana. Säästöpuuta ei tule jättää tärkeiden rakenteiden, kuten liikenneväylien tai sähkö- ja puhelinlinjojen, välittömään läheisyyteen.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	13. Geeniteknikalla muunneltua metsänviljelyaineistoa ei käytetä
Kriteeri	Metsänviljelyssä ei käytetä geeniteknikalla muunneltua metsänviljelyaineistoa eikä muutakaan metsänviljelyaineistoa, jonka käyttöä viranomainen ²⁷⁾ ei ole hyväksynyt.
Indikaattorit (mittarit)	Geeniteknikalla muunneltua metsänviljelyaineistoa ei ole metsänviljely-aineiston kaupasta säädetyn lain (241/2002) valvonnasta vastaavien viranomaisten tietojen mukaan käytetty metsänviljelyssä.
Määritelmät	<u>27)</u> Metsänviljelyaineiston kaupan valvonnasta ja metsänviljelyaineiston hyväksymisestä vastaava viranomainen Suomessa on Kasvintuotannon tarkastuskeskus, KTTK.

Otsikko	14. Metsätiesuunnitelmiin sisältyy ympäristöselvitys
Kriteeri	Metsäorganisaatioiden ¹⁾ laatimien uusien, pysyvien metsäteiden ²⁸⁾ tiesuunnitelmiin sisältyy ympäristöarvojen selvitys. Uusien, pysyvien metsäteiden tekemisessä otetaan huomioon alueelle laadittu metsätiestön yleissuunnitelma, jossa on arvioitu alueen liikennetarpeet ja uusien metsäteiden tekemisen vaikutukset ympäristöön.
Indikaattorit (mittarit)	Ympäristöselvitykseen tulee sisältyä a) arvio tien tekemisen vaikutuksista seuraavien kohteiden ominaispiirteiden säilymiseen - suojelualueet ja valtioneuvoston vahvistamat suojeluohjelmat siltä osin kuin niitä ei ole toteutettu - metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt (kriteeri 10) - erityisesti suojeltavien lajien elinpaikat (kriteeri 11) - maanomistajan omalla päätöksellä tai kaavoituksella rajatut riistanhoito-, virkistys- ym. kohteet b) arvio metsätien tekemisen vaikutuksista sen vaikutuspiirissä oleviin vesistöihin ja tarpeelliset vesiensuojelutoimenpiteet.
Määritelmät	<u>28)</u> <u>Metsätie</u> on yksityistie, joka on tarkoitettu pääasiassa metsätalouden kuljetuksia varten ja joka on rakennettu ympärivuotiseen liikennöintiin. Leimikko- ja talvitiet eivät ole kriteerin tarkoittamia metsäteitä.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko:	UUSI. Lahopuustoa säilytetään hakkuissa
Kriteeri:	Puunkorjuussa ja metsänhoitotoimenpiteissä jätetään lahoppuuta ²⁸⁾ korjaamatta ja vaurioittamatta. Myös luonnontuhon vaurioittamia puita ja tuulenkaatoja jätetään korjaamatta.
Indikaattorit:	Pääosa lahoppuustosta on onnistuttu turvaamaan ²⁹⁾ vähintään 90 prosentilla niistä hakkuualoista, joilla on ollut lahoppuuta ennen hakkuuta. Jos hakkuualalla on ollut lahoppuuta runsaasti (yli 10 m ³ /ha?), hyväksytään korkeampi lahoppuun rikkoutumisaste puunkorjuun ja uudistamistöiden seurauksena.
Määritelmät:	<u>28)</u> Lahoppuulla tarkoitetaan yli 10 cm paksuja keloja ja muita kuolleita pystypuita, pötkelöitä ja maapuita, jotka ovat olleet hakkuualalla jo ennen hakkuuta. Lahoppuulla ei tarkoiteta taloudellista käyttötarkoitusta varten pystyyn kuivatettuja keloja eikä kuollutta havupuustoa silloin, kun sen korjaamatta jättäminen olisi vastoin metsien sieni- ja hyönteistuhojen torjunnasta säädettyä lakia (263/1991). <u>29)</u> Pääosa hakkuualan lahoppuustosta katsotaan turvatuksi, kun alle 30 prosenttia lahoppuustosta on korjattu tai murskaantunut.

Otsikko	13. Muuntogeenistä metsänviljelyaineistoa ei käytetä
Kriteeri	Metsänviljelyssä ei käytetä muuntogeenistä metsänviljelyaineistoa eikä muutakaan metsänviljelyaineistoa, jonka käyttöä viranomainen ³⁰⁾ ei ole hyväksynyt.
Indikaattorit (mittarit)	Muuntogeenistä metsänviljelyaineistoa ei ole metsänviljelyaineiston kaupasta säädetyn lain (241/2002) valvonnasta vastaavien viranomaisten tietojen mukaan käytetty metsänviljelyssä.
Määritelmät	<u>30)</u> Metsänviljelyaineiston kaupan valvonnasta ja metsänviljelyaineiston hyväksymisestä vastaava viranomainen Suomessa on Elintarviketurvallisuusvirasto Evira .

Otsikko	14. Metsätiesuunnitelmiin sisältyy ympäristöselvitys
Kriteeri	Metsäorganisaatioiden ¹⁾ laatimien uusien, pysyvien metsäteiden ³¹⁾ tiesuunnitelmiin sisältyy ympäristöarvojen selvitys. Uusien, pysyvien metsäteiden tekemisessä otetaan huomioon alueelle laadittu metsätiestön yleissuunnitelma, jossa on arvioitu alueen liikennetarpeet ja uusien metsäteiden tekemisen vaikutukset ympäristöön.
Indikaattorit (mittarit)	Ympäristöselvitykseen tulee sisältyä c) arvio tien tekemisen vaikutuksista seuraavien kohteiden ominaispiirteiden säilymiseen - suojelualueet ja valtioneuvoston vahvistamat suojeluohjelmat siltä osin kuin niitä ei ole toteutettu - metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt (kriteeri 10) - erityisesti suojeltavien lajien elinpaikat (kriteeri 11) - maanomistajan omalla päätöksellä tai kaavoituksella rajatut riistanhoito-, virkistys- ym. kohteet d) arvio metsätien tekemisen vaikutuksista sen vaikutuspiirissä oleviin vesistöihin ja tarpeelliset vesiensuojelutoimenpiteet.
Määritelmät	<u>31)</u> <u>Metsätie</u> on yksityistie, joka on tarkoitettu pääasiassa metsätalouden kuljetuksia varten ja joka on rakennettu ympärivuotiseen liikennöintiin. Leimikko- ja talvitiet eivät ole kriteerin tarkoittamia metsäteitä.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	15. Paloalueiden lajistoa ja metsien terveyttä edistetään kulotuksella
Kriteeri	Kulotettavan alueen pinta-ala sertifiointijakson aikana on vähintään vuosina 1998-2002 kulotetun pinta-alan suuruinen. Kulotusmahdollisuuksista tiedotetaan ²⁹⁾ yksityisille metsänomistajille. Kriteeriä ei sovelleta Ahvenanmaan maakunnassa.
Indikaattorit (mittarit)	Suoritemäärään lasketaan mukaan alueen luonnonsuojelualueilla ja talousmetsissä polttamalla tehtävä ennallistaminen, säästöpuuryhmien kulottaminen sekä alueen metsäpalot. Yksityisille metsänomistajille on annettu tietoa kulotuksen soveltuvuudesta metsänuudistamiskohteen maanpinnan käsittelytapana ja mahdollisuudesta saada valtion rahoitustukea kulotukseen.
Määritelmät	<u>29)</u> Tiedotustoimenpiteitä ovat esimerkiksi lehtiartikkelit, esitteet tai yhteydenotot metsänomistajiin, joilla on kulotettavaksi sopivia kohteita.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko:	15. Kulotuksella edistetään luonnon monimuotoisuutta
Kriteeri:	Metsäpaloista riippuvaisen lajiston elinympäristöjä ylläpidetään säännöllisillä kulotuksilla ⁽³²⁾ . Kulotusmahdollisuuksista tiedotetaan ⁽³³⁾ yksityisille metsänomistajille. Kriteeriä ei sovelleta Ahvenanmaan maakunnassa.
Indikaattorit:	Alueella on toteutettu vuosittain kulotuksia vähintään seuraavasti: Rannikko x kpl Lounais-Suomi x kpl Häme-Uusimaa x kpl Kaakkois-Suomi x kpl Pirkanmaa x kpl Etelä-Savo x kpl Etelä-Pohjanmaa x kpl Keski-Suomi x kpl Pohjois-Savo x kpl Pohjois-Karjala x kpl Kainuu x kpl Pohjois-Pohjanmaa x kpl Lappi x kpl Edellä mainituista lukumääristä korkeintaan 50 % on pienialaisten (alle xx aaria) säästöpuuryhmien kulotuksia. Mikäli jakson sääolot ovat alueella olleet kulotukselle poikkeuksellisen epäsuotuisat, hyväksytään edellä mainittua pienempi kulotuskohteiden lukumäärä. Yksityisille metsänomistajille on annettu tietoa kulotuksen soveltuvuudesta metsänuudistamiskohteen maanpinnan käsittelytapana ja monimuotoisuuden turvaamiskeinona sekä mahdollisuudesta saada valtion rahoitustukea kulotukseen.
Määritelmät:	<u>32)</u> Kulotuksiin luokitellaan paahderinteiden, uudistusalojen ja säästöpuuryhmien kulotukset sekä kaskeamiset. Toteutuneen kulotusmäärän arvioinnissa otetaan huomioon myös suojelualueilla tehtävät ennallistamispolot. <u>33)</u> Tiedotustoimenpiteitä ovat esimerkiksi lehtiartikkelit, esitteet tai yhteydenotot metsänomistajiin, joilla on kulotettavaksi sopivia kohteita.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	16. Vesistöjen ja pienvesien varteen jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova suojakaista
Kriteeri	Vesistöjen ja pienvesien ³⁰⁾ varteen jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova suojakaista ³¹⁾ , jolla maanpintaa ei rikota puunkorjuussa ja jota ei muokata, ei lannoiteta eikä sille levitetä kemiallisia torjunta-aineita.
Indikaattorit (mittarit)	Suojakaistalla voidaan tehdä hakkuita ja metsänhoitotöitä. Suojakaistan rikkominen puunkorjuussa on kohteella onnistuttu välttämään kriteerin edellyttämällä tavalla silloin, kun kohteen suojakaistan pituudesta yli 90 prosentilla maanpinta on säilynyt rikkoutumattomana.
Määritelmät	<u>30)</u> Tämän kriteerin tarkoittamia vesistöjä ja pienvesiä ovat meret, järvet, lammet, joet, purot ja lähteet. <u>31)</u> Suojakaistan leveys on vähintään 3 - 5 metriä ottaen huomioon maaston kaltevuus, maalaji ja puunkorjuulosuhteet.

Otsikko	17. Suoluontoa säilytetään
Kriteeri	Luonnontilaisia soita ³²⁾ ei uudisojiteta ³³⁾ . Kunnostusojituksia tehdään vain sellaisilla alueilla, joilla ojitus on lisännyt selvästi puuston kasvua ³⁴⁾ . Kunnostusojituksen suunnittelussa otetaan erityisesti huomioon harvinaiset ja harvinaistuneet suotyypit ³⁵⁾ sekä niiden luonnontilaan palautumisen mahdollisuudet.
Indikaattorit (mittarit)	
Määritelmät	<u>32)</u> <u>Luonnontilainen suo</u> on ekosysteemi, joka kerryttää turvetta ja jossa ei ole näkyvissä ihmistoiminnan aiheuttamia luontaisen vesitalouden muutoksia tai muita merkittäviä ihmistoiminnan jälkiä. Kasvupaikka on suota, jos maata peittää turvekerros tai pintakasvillisuudesta yli 75 % on suokasvillisuutta. Harvennushakkuin säännöllisesti hoidettua metsää, joka ei sisälly kriteerissä 10. määritelyihin erityisen arvokkaisiin elinympäristöihin, ei pidetä kriteerin tarkoitettamana luonnontilaisena suona. <u>33)</u> <u>Uudisojituksella</u> ei tarkoiteta yksittäisten ojen tekoa luonnontilaisille soille välttämättömästä ojitusteknisestä syystä. Vanhoihin ojitusalueisiin sisältyviä ojittamattomia suoalueen osia voidaan ojittaa kunnostusojituksessa, mikäli niiden ojittaminen on tarkoituksenmukaista eikä se vaaranna merkittävästi suo- ja metsäluonnon monimuotoisuutta. Kriteeri ei rajoita metsälain perusteella edellytettyä mahdollista vesitalouden järjestelyä turvemaiden uudistusaloilla eikä uusjakojen tukemisesta annetun lain (24/1981) tarkoittamia ojituksia. <u>34)</u> Kunnostusojituksen tulee olla taloudellisesti tarkoituksenmukaista ottaen huomioon kasvupaikan ravinteisuus, lämpösusma ja kohteella kasvavan puuston määrä. <u>35)</u> <u>Harvinaisilla ja harvinaistuneilla suotyypeillä</u> tarkoitetaan niitä suotyyppejä, jotka on lueteltu Metsähallituksen ympäristöoppaan (1997) liitteessä 3.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko:	16. Vesistöjen ja pienvesien rannoille jätetään puustoinen suojakaista
Kriteeri:	Vesistöjen ja pienvesien ³⁴⁾ varteen jätetään maastonmuodoista ja muista kasvupaikan ominaisuuksista riippuen vähintään 5-10 metriä leveä suojakaista. Suojakaistalle jätetään monimuotoisuuden kannalta arvokasta puustoa, kuten aiemman puusukupolven järeitä puuyksilöitä, muodoltaan poikkeuksellisia puuyksilöitä, jaloja lehtipuita, petolintujen pesäpuita, järeitä katajia, kookkaita haapoja ja puumaisia raitoja sekä puita, joissa on palokoro. Suojakaistalla ei tehdä maanmuokkausta, lannoitusta, kantojen korjuuta, kenttä- ja pensaskerroksen raivausta eikä sillä käytetä kemiallisia torjunta-aineita. Hakkuutähteiden jättämistä suojakaistalle vältetään.
Indikaattorit:	Suojakaistan rikkominen puunkorjuussa on kohteella onnistuttu välttämään kriteerin edellyttämällä tavalla silloin, kun kohteen suojakaistan pituudesta yli 90 prosentilla maanpinta on säilynyt rikkoutumattomana.
Määritelmät:	<u>34)</u> Vesistöihin ja pienvesiin luokitellaan meret, järvet, lammet, joet, purot ja lähteet.

Otsikko	17. Suoluontoa säilytetään <i>HUOM. Kriteerin tarkistamista jatketaan alatyöryhmässä</i>
Kriteeri	Luonnontilaisia soita ³⁵⁾ ei uudisojiteta ³⁶⁾ . Kunnostusojituksia tehdään vain sellaisilla alueilla, joilla ojitus on lisännyt selvästi puuston kasvua ³⁷⁾ . Kunnostusojituksen suunnittelussa otetaan erityisesti huomioon harvinaiset ja harvinaistuneet suotyypit ³⁸⁾ sekä niiden luonnontilaan palautumisen mahdollisuudet.
Indikaattorit	
Määritelmät	<u>35)</u> <u>Luonnontilainen suo</u> on ekosysteemi, joka kerryttää turvetta ja jossa ei ole näkyvissä ihmistoiminnan aiheuttamia luontaisen vesitalouden muutoksia tai muita merkittäviä ihmistoiminnan jälkiä. Kasvupaikka on suota, jos maata peittää turvekerros tai pintakasvillisuudesta yli 75 % on suokasvillisuutta. Harvennushakkuin säännöllisesti hoidettua metsää, joka ei sisälly kriteerissä 10. määritelyihin erityisen arvokkaisiin elinympäristöihin, ei pidetä kriteerin tarkoitettamana luonnontilaisena suona. <u>36)</u> <u>Uudisojituksella</u> ei tarkoiteta yksittäisten ojen tekoa luonnontilaisille soille välttämättömästä ojitusteknisestä syystä. Vanhoihin ojitusalueisiin sisältyviä ojittamattomia suoalueen osia voidaan ojittaa kunnostusojituksessa, mikäli niiden ojittaminen on tarkoituksenmukaista eikä se vaaranna merkittävästi suo- ja metsäluonnon monimuotoisuutta. Kriteeri ei rajoita metsälain perusteella edellytettyä mahdollista vesitalouden järjestelyä turvemaiden uudistusaloilla eikä uusjakojen tukemisesta annetun lain (24/1981) tarkoittamia ojituksia. <u>37)</u> Kunnostusojituksen tulee olla taloudellisesti tarkoituksenmukaista ottaen huomioon kasvupaikan ravinteisuus, lämpösusma ja kohteella kasvavan puuston määrä. <u>38)</u> <u>Harvinaisilla ja harvinaistuneilla suotyypeillä</u> tarkoitetaan niitä suotyyppejä, jotka on lueteltu Metsähallituksen ympäristöoppaan (1997) liitteessä 3.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	18. Vesiensuojelusta huolehditaan ojituskohteilla
Kriteeri	Metsäorganisaatioiden laatimiin kunnostusojitus suunnitelmiin sisältyy vesiensuojelusuunnitelma, johon sisältyvät vesiensuojelutoimenpiteet on toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla ottaen huomioon toteutusajankohdan suositukset.
Indikaattorit (mittarit)	Kunnostusojitus suunnittelun ohjeissa edellytetään vesiensuojelusuunnitelman tekemistä. Vesiensuojelusuunnitelmiin sisältyy muun muassa: <ul style="list-style-type: none"> - kunnostusojitukseen liittyvien toimenpiteiden vaikutus vesistöjen veden korkeuteen - kriteerissä 10. määriteltyjen arvokkaiden elinympäristöjen huomioon ottaminen - kunnostusojituksesta mahdollisesti aiheutuva maaperän syöpymisvaara - kaltevuussuhteet ja vesien johtaminen pois kunnostusojitusalueelta ja - vesiensuojelutoimenpiteet ja niiden mitoitus. Riittävät tiedot kunnostusojitus- ja vesiensuojelusuunnitelmista on toimitettu ympäristökeskukselle tiedoksi mahdollista lausuntoa varten.
Määritelmät	

Otsikko	19. Pohjavesialueiden laatua ei heikennetä kemiallisilla torjunta-aineilla eikä lannoitteilla
Kriteeri	Vedenhankintaa varten tärkeillä (luokka I) ja soveltuvilla (luokka II) pohjavesialueilla ³⁶⁾ ei käytetä ³⁷⁾ kemiallisia torjunta-aineita. Vedenhankintaa varten tärkeillä (luokka I) pohjavesialueilla ³⁶⁾ ei käytetä lannoitteita.
Indikaattorit (mittarit)	Metsäorganisaatioilla ¹⁾ on käytössään tai saatavilla vedenhankintaa varten tärkeiden (luokka I) ja soveltuvien (luokka II) pohjavesialueiden sijaintitiedot. Torjunta-aineiden ja lannoitteiden käytön rajoitukset on otettu huomioon metsäorganisaatioiden työohjeissa ja suosituksissa.
Määritelmät	³⁶⁾ Suomen <u>pohjavedet</u> on luokiteltu käyttökelpoisuutensa ja suojelutarpeensa perusteella vedenhankintaa varten tärkeisiin (luokka 1), vedenhankintaan soveltuviin (luokka 2) ja muihin (luokka 3) pohjavesialueisiin. ³⁷⁾ Torjunta-aineiden <u>käytöllä</u> ei tarkoiteta taimitarhoilla tukkimiehentäin torjunta-aineella käsiteltyjen taimien istutusta pohjavesialueella.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	18. Vesiensuojelusta huolehditaan ojituskohteilla <i>HUOM. Kriteerin tarkistamista jatketaan alatyöryhmässä</i>
Kriteeri	Metsäorganisaatioiden laatimiin kunnostusojitus suunnitelmiin sisältyy vesiensuojelusuunnitelma, johon sisältyvät vesiensuojelutoimenpiteet on toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla ottaen huomioon toteutusajankohdan suositukset.
Indikaattorit (mittarit)	Kunnostusojitus suunnittelun ohjeissa edellytetään vesiensuojelusuunnitelman tekemistä. Vesiensuojelusuunnitelmiin sisältyy muun muassa: <ul style="list-style-type: none"> - kunnostusojitukseen liittyvien toimenpiteiden vaikutus vesistöjen veden korkeuteen - kriteerissä 10. määriteltyjen arvokkaiden elinympäristöjen huomioon ottaminen - kunnostusojituksesta mahdollisesti aiheutuva maaperän syöpymisvaara - kaltevuussuhteet ja vesien johtaminen pois kunnostusojitusalueelta ja - vesiensuojelutoimenpiteet ja niiden mitoitus. Riittävät tiedot kunnostusojitus- ja vesiensuojelusuunnitelmista on toimitettu ympäristökeskukselle tiedoksi mahdollista lausuntoa varten.
Määritelmät	

Otsikko	19. Pohjavesien laatu turvataan metsätalouden toimenpiteissä
Kriteeri	Vedenhankintaa varten tärkeillä (luokka I) ja soveltuvilla (luokka II) pohjavesialueilla ³⁹⁾ ei käytetä ⁴⁰⁾ kemiallisia torjunta-aineita. Vedenhankintaa varten tärkeillä (luokka I) pohjavesialueilla ³⁸⁾ ei käytetä lannoitteita. Kantoja ei korjata luokan I pohjavesialueilta.
Indikaattorit (mittarit)	Metsäorganisaatioilla ¹⁾ on käytössään tai saatavilla vedenhankintaa varten tärkeiden (luokka I) ja soveltuvien (luokka II) pohjavesialueiden sijaintitiedot. Torjunta-aineiden ja lannoitteiden käytön rajoitukset on otettu huomioon metsäorganisaatioiden työohjeissa ja suosituksissa. Luonnonhoidon laadunseurannassa ei ole todettu kantojennostokohteita luokan I pohjavesialueilla.
Määritelmät	³⁹⁾ Suomen <u>pohjavedet</u> on luokiteltu käyttökelpoisuutensa ja suojelutarpeensa perusteella vedenhankintaa varten tärkeisiin (luokka I), vedenhankintaan soveltuviin (luokka II) ja muihin (luokka III) pohjavesialueisiin. ⁴⁰⁾ Torjunta-aineiden <u>käytöllä</u> ei tarkoiteta taimitarhoilla tukkimiehentäin torjunta-aineella käsiteltyjen taimien istutusta pohjavesialueella eikä kantokäsittelyaineiden levitystä, kun levityksessä noudatetaan Eviran antamia ohjeita.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	20. Kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä vältetään metsien hoidossa
Kriteeri	Lehtipuuesakkoja ei käsitellä metsänuudistamisaloilla eikä taimikoissa kemiallisin lehvästöruihkutuksin, lukuun ottamatta haavan vesakoiden levittämän sienitaudin poistamiseksi männyn taimikoista. Kriteerissä 10. tarkoitetuissa arvokkaissa elinympäristöissä ei käytetä kemiallisia torjunta-aineita. Kemiallisia torjunta-aineita käytetään vain välttämättömissä tapauksissa, kuten esimerkiksi metsänuudistamisaloilla pintakasvillisuuden torjuntaan, lehtipuiden kantojen käsittelyyn, tukkimiehentäin torjuntaan sekä metsissä tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevien havupuutavaravarojen käsittelyyn hyönteistuhojen leviämisen estämiseksi.
Indikaattorit (mittarit)	Kemiallisten torjunta-aineiden käytön välttäminen on otettu huomioon metsäorganisaatioiden työohjeissa ja suosituksissa.
Määritelmät	

Otsikko	21. Työntekijöiden osaaminen ja työkyky varmistetaan
Kriteeri	Työntekijöiden riittävä ammatillinen osaaminen ³⁸⁾ ja työkyky tehtäviinsä varmistetaan.
Indikaattorit (mittarit)	Työnantajalla ³⁹⁾ on asiakirja tai muu näyttö, joka osoittaa työnantajan työntekijöitä palkatessaan varmistuneen työntekijän työtehtävän vaatimasta, riittävästä ammatillisesta osaamisesta ja huolehtineen työsuhteen kestäessä sen kehittämisestä. Työnantajalla on asiakirjat työterveyshuoltolaissa (1383/2001) edellytetyistä alku- ja määräaikaistarkastuksista. Metsäorganisaatioissa, joiden palveluksessa on vähintään ⁴⁰⁾ 10 työntekijää, järjestetään olosuhteisiin sopivaa työkykyä ylläpitävää toimintaa.
Määritelmät	<u>38)</u> Riittävä ammatillinen osaaminen voi syntyä joko ammatillisen koulutuksen tai työkokemuksen kautta. <u>39)</u> Työnantajalla tarkoitetaan työnantajarekisteriin rekisteröitynyttä työnantajaa. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi. <u>40)</u> Palveluksessa olevien työntekijöiden määrä 31.12.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	20. Metsien hoidossa käytetään vain biologisesti hajoavia torjunta-aineita
Kriteeri	Lehtipuuesakkoja ei käsitellä metsänuudistamisaloilla eikä taimikoissa kemiallisin lehvästöruihkutuksin, lukuun ottamatta haavan vesakoiden levittämän sienitaudin poistamiseksi männyn taimikoista. Kriteerissä 10. tarkoitetuissa arvokkaissa elinympäristöissä ei käytetä kemiallisia torjunta-aineita. Kemiallisia torjunta-aineita käytetään vain välttämättömissä tapauksissa, kuten esimerkiksi metsänuudistamisaloilla pintakasvillisuuden torjuntaan, lehtipuiden kantojen käsittelyyn, tukkimiehentäin torjuntaan sekä metsissä tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevien havupuutavaravarojen käsittelyyn hyönteistuhojen leviämisen estämiseksi. Torjunta-aineiden käyttö juurikäävän torjunnassa (kantokäsittelyssä) on hyväksyttävää, kun niitä ei käytetä kriteerissä 10 tarkoitetuissa elinympäristöissä. Torjunta-aineita käytettäessä noudatetaan viranomaisohjeita.
Indikaattorit (mittarit)	Kemiallisten torjunta-aineiden käytön välttäminen on otettu huomioon metsäorganisaatioiden työohjeissa ja suosituksissa.
Määritelmät	

Otsikko	21. Työntekijöiden osaaminen ja työkyky varmistetaan
Kriteeri	Työntekijöiden riittävä ammatillinen osaaminen ⁴¹⁾ ja työkyky tehtäviinsä varmistetaan.
Indikaattorit (mittarit)	Työnantajalla ⁴²⁾ on asiakirja tai muu näyttö, joka osoittaa työnantajan työntekijöitä palkatessaan varmistuneen työntekijän työtehtävän vaatimasta, riittävästä ammatillisesta osaamisesta ja huolehtineen työsuhteen kestäessä sen kehittämisestä. Urakanantajan⁴⁶⁾ on varmistettava, että hänen käyttämänsä alihankkijan tai työvoimaa vuokraavan yrityksen työntekijöillä on riittävä ammatillinen osaaminen ja työkyky kuhunkin tehtävänä olevaan työhön. Työnantajalla on asiakirjat työterveyshuoltolaissa (1383/2001) edellytetyistä alku- ja määräaikaistarkastuksista. Metsäorganisaatioissa, joiden palveluksessa on vähintään ⁴³⁾ 10 työntekijää, järjestetään olosuhteisiin sopivaa työkykyä ylläpitävää toimintaa.
Määritelmät	<u>41)</u> Riittävä ammatillinen osaaminen voi syntyä joko ammatillisen koulutuksen tai työkokemuksen kautta. <u>42)</u> Työnantajalla tarkoitetaan työnantajarekisteriin rekisteröitynyttä työnantajaa. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi. <u>43)</u> Palveluksessa olevien työntekijöiden määrä 31.12.

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	22. Laadukkaan ja turvallisen työnteon edellytykset varmistetaan
Kriteeri	Työn toteuttajille ja työntekijöille on annettu tarvittavat tiedot ja ohjeet työn tekemiseksi laadukkaasti ja turvallisesti.
Indikaattorit (mittarit)	<p>Työnantaja⁴¹⁾ on antanut tai huolehtinut siitä, että</p> <ul style="list-style-type: none"> - työn toteuttajalla/työntekijällä on käytössään työssä tarvittavat yleisohjeet ja siihen liittyvät työturvallisuusohjeet - työn toteuttajalle/työntekijälle on annettu kirjallisesti, sähköisesti tai suullisina tietoina työmaakohtaiset, tehtävään mahdollisesti liittyvät työohjeet, jotka sisältävät laatu-, ympäristö- ja muut vaatimukset⁴²⁾ - työn toteuttajalla/työntekijällä on tiedossaan mahdolliset työmaakohtaiset työturvallisuutta vaarantavat tekijät ja maastokohdat - ensiharvennushakkuiden puunkorjuulojen parantamiseksi on käytössä ohjeet.
Määritelmät	<p>41) <u>Työnantajalla</u> tarkoitetaan tapauksesta riippuen työnantajarekisteriin rekisteröitynyttä työnantajaa, puunkorjuutyömaan haltijaa tai aliurakoitsijan urakanantajaa. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi.</p> <p>42) <u>Muu vaatimus</u> on esimerkiksi hakkuutähteiden poistaminen ulkoilureiteiltä, joista on sopimus metsänomistajan ja reitin ylläpitäjän kesken.</p>

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	22. Työntekijöiden turvallisuudesta, hyvinvoinnista ja tasa-arvosta huolehditaan
Kriteeri	Työn toteuttajille ja työntekijöille on annettu tarvittavat tiedot ja ohjeet työn tekemiseksi laadukkaasti ja turvallisesti.
Indikaattorit (mittarit)	<p>Työnantaja⁴⁴⁾ on antanut tai huolehtinut siitä, että</p> <ul style="list-style-type: none"> - työn toteuttajalla/työntekijällä on käytössään työssä tarvittavat yleisohjeet ja siihen liittyvät työturvallisuusohjeet - työn toteuttajalle/työntekijälle on annettu kirjallisesti, sähköisesti tai suullisina tietoina työmaakohtaiset, tehtävään mahdollisesti liittyvät työohjeet, jotka sisältävät laatu-, ympäristö- ja muut vaatimukset⁴⁵⁾ - työn toteuttajalla/työntekijällä on tiedossaan mahdolliset työmaakohtaiset työturvallisuutta vaarantavat tekijät ja maastokohdat - energiapuuta korjaavalla organisaatiolla on ohjeet energiapuun korjuuseen - urakanantajilla on harvennushakkuiden ennakkoraivauksen toteutuksesta ohjeet ja ennakkoraivausten tarve todetaan leimikoittain ennen hakkuuta - edellä mainitut ohjeet on annettu kielellä, jota työntekijä ymmärtää ja työntekijällä on käytettävissään suomea, ruotsia tai saamea puhuva, tulkkauksittainen henkilö.
Määritelmät	<p>44) <u>Työnantajalla</u> tarkoitetaan tapauksesta riippuen työnantajarekisteriin rekisteröitynyttä työnantajaa, puunkorjuutyömaan haltijaa tai aliurakoitsijan urakanantajaa. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi.</p> <p>45) <u>Muu vaatimus</u> on esimerkiksi hakkuutähteiden poistaminen ulkoilureiteiltä, joista on sopimus metsänomistajan ja reitin ylläpitäjän kesken.</p>

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	23. Työnantajavelvoitteiden noudattaminen
Kriteeri	Työn- ja urakanantajat ⁴³⁾ noudattavat ja edellyttävät alihankkijoidensa noudattavan työlainsäädäntöä ja voimassa olevia työehtosopimuksia. Työn- ja urakanantajat ovat hoitaneet ja edellyttävät alihankkijoidensa hoitavan veronsa, sosiaaliturva- ja työeläkemaksunsa.
Indikaattorit (mittarit)	Työnantaja tuntee työaikalain velvoitteet mukaan lukien työaikakirjanpito ja työnantajalla on menettelytapaohjeet, joilla varmistetaan voimassa olevan lainsäädännön noudattaminen. Työehtosopimusten ja työlainsäädännön rikkomuksista alueella pyydetään lausunnot työntekijä- ja työnantajajärjestöiltä. Uraakanantajalla on ohjeet palveluiden hankinnasta ja asiakirjat, joilla osoitetaan alihankkijoiden kuuluminen ennakkoperintärekisteriin, verojen ja eläkemaksujen (LEL, TEL, YEL) hoitamisen tarkistaminen. Työnantaja/urakanantaja on arkistoinut tekemänsä urakointi- ja työsopimukset.
Määritelmät	<u>43)</u> Työn- ja urakanantajilla tarkoitetaan työnantajarekisteriin rekisteröityneitä työnantajia. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi .

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	23. Työnantajavelvoitteita noudatetaan
Kriteeri	Työn- ja urakanantajat ⁴⁶⁾ noudattavat ja edellyttävät alihankkijoidensa ja työvoimaa vuokraavien yritysten noudattavan Suomen työ- ja sosiaalilainsäädäntöä ja Suomessa voimassa olevia työehtosopimuksia, sekä ulkomaisen työvoiman osalta ulkomaalaislaissa ja muualla laissa ulkomaalaista työvoimaa koskien säädettyjä työnantajan ja toimeksiantajan velvoitteita sekä antavat työpaikkojen luottamushenkilöille tilaajavastuulain (1233/2006) edellyttämät tiedot. Työn- ja urakanantajat ovat hoitaneet ja edellyttävät alihankkijoidensa hoitavan veronsa, sosiaaliturva- ja työeläkemaksunsa.
Indikaattorit (mittarit)	Työnantaja tuntee häntä velvoittavien työehtosopimusten, työ- ja sosiaalilainsäädännön sekä ulkomaalaista työvoimaa käytettäessä sitä koskevan lainsäädännön velvoitteet ja työnantajalla on menettelytapaohjeet, joilla varmistetaan voimassa olevan lainsäädännön noudattaminen. Työaikalain piirissä olevien työntekijöiden työajan kirjanpidosta huolehditaan. Työehtosopimusten ja lainsäädännön rikkomuksista alueella pyydetään lausunnot työntekijä- ja työnantajajärjestöiltä. Uraakanantajalla on ohjeet palveluiden hankinnasta ja asiakirjat, joilla osoitetaan, että alihankkijoiden kuuluminen ennakkoperintärekisteriin, verojen ja eläkemaksujen hoitaminen asianmukaisesti on tarkistettu. Työnantajat/urakanantajat tekevät urakointi- ja työsopimukset kirjallisina ja ne arkistoidaan. Työnantaja/urakanantajalla on oltava dokumentti, jolla osoitetaan keneltä on edellisen sertifiointin tarkastuksen jälkeen ostettu metsätalouden urakointipalveluita.
Määritelmät	<u>46)</u> Työn- ja urakanantajilla tarkoitetaan työnantajarekisteriin rekisteröityneitä työnantajia. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi .

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	24. Metsänomistajien osaamista edistetään
Kriteeri	Alueen metsänomistajille tarkoitettuun täydennyskoulutukseen, henkilökohtaiseen tai ryhmäneuvontaan osallistuvien henkilöiden määrä on vuosittain vähintään 20 % alueen metsänomistajien lukumäärästä ⁴⁴⁾ .
Indikaattorit (mittarit)	Metsäkeskuksen, metsänhoitoyhdistysten, metsänomistajien liittojen ja metsäteollisuusyritysten sekä metsäoppilaitosten tilastot metsänomistajien koulutustilaisuuksista, henkilökohtaisesta ⁴⁵⁾ ja ryhmäneuvonnasta ⁴⁶⁾ . Tilastoista tulee käydä ilmi koulutukseen ja neuvontaan osallistuneiden henkilöiden lukumäärä ⁴⁷⁾ .
Määritelmät	<p>44) <u>Metsänomistajien lukumääränä pidetään</u> sertifioitavan alueen metsänhoitomaksua maksavien tilojen lukumäärää.</p> <p>45) <u>Henkilökohtaisia neuvontatilaisuuksia</u> ovat muun muassa maastokäynti metsäammattihenkilön kanssa, muu sitä vastaava tilakäynti, metsänhoitotyön suunnittelu ammattihenkilön kanssa ja ammattihenkilöltä saatu opastus metsätaloustöiden tekemiseen.</p> <p>46) <u>Ryhmäneuvonnalla</u> tarkoitetaan indikaattorissa lueteltujen tahojen metsänomistajille järjestämiä kursseja.</p> <p>47) Kriteerissä tarkoitettuun koulutukseen/neuvontaan <u>osallistuneiksi henkilöiksi</u> luetaan metsänomistajat ja muut tilan metsäasioiden hoitoon osallistuvat henkilöt.</p>

Otsikko	25. Vastuullisen jokamiehen oikeudet turvataan
Kriteeri	Metsissä liikkumisen, metsätuotteiden poimimisen ja muun virkistyskäytön mahdollisuudet jokamiehen oikeuksien ⁴⁸⁾ vastuullisessa käytössä turvataan.
Indikaattorit	Todennettuja jokamiehen oikeuksien rajoituksia ei ole merkittävästi.
Määritelmät	<p>48) Jokamiehen oikeuksia ovat muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liikkuminen jalan, hiihtäen tai pyöräillen ja lyhytaikainen leiriytyminen toisen maalla - kukkien, metsämarjojen ja sienien poiminta - kuivien risujen, maahan pudonneiden käpyjen ja pähkinöiden poimiminen - vesistöissä liikkuminen, tilapäinen ankkuroiminen, puutavaran uitto, talousveden ammentaminen, uiminen ja peseytyminen. <p>Jokamiehen oikeuksia eivät ole muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tulenteke, puun kaato tai vahingoittaminen - moottoriajoneuvolla ajo maastossa - rauhoitettujen kasvien sekä jäkälän, sammalten ja puuvartisten kasvien poimiminen - riistan ruokintapaikkojen ja tekopesien tekeminen - liikkuminen alueilla (pienet taimikot, viljapelot), joilla kulkeminen vaarantaa maanomistajan taloudellista toimintaa - säännöllisen elinkeinotoiminnan harjoittaminen - ympäristön roskaaminen. <p>Vastuullisen käytön rajoittamista ei ole se, että viranomaisen rajoittaa määrääjäksi jokamiehen oikeuksien käyttöä.</p> <p>Yksityisten teiden käyttöoikeuksista ja –rajoituksista on säädetty yksityistielaisissa (358/1962). Metsäteiden käytön osalta tulee ottaa huomioon asiaa koskeva korkeimman oikeuden päätös 1991/819.</p>

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	24. Metsänomistajien osaamista edistetään
Kriteeri	Alueen metsänomistajille tarkoitettuun täydennyskoulutukseen, henkilökohtaiseen tai ryhmäneuvontaan osallistuvien henkilöiden määrä on vuosittain vähintään 20 % alueen metsänomistajien lukumäärästä ⁴⁷⁾ .
Indikaattorit (mittarit)	Metsäkeskuksen, metsänhoitoyhdistysten, metsänomistajien liittojen ja metsäteollisuusyritysten sekä metsäoppilaitosten tilastot metsänomistajien koulutustilaisuuksista, henkilökohtaisesta ⁴⁸⁾ ja ryhmäneuvonnasta ⁴⁹⁾ . Tilastoista tulee käydä ilmi koulutukseen ja neuvontaan osallistuneiden henkilöiden lukumäärä ⁵⁰⁾ .
Määritelmät	<p>47) <u>Metsänomistajien lukumääränä pidetään</u> sertifioitavan alueen metsänhoitomaksua maksavien tilojen lukumäärää.</p> <p>48) <u>Henkilökohtaisia neuvontatilaisuuksia</u> ovat muun muassa maastokäynti metsäammattihenkilön kanssa, muu sitä vastaava tilakäynti, metsänhoitotyön suunnittelu ammattihenkilön kanssa ja ammattihenkilöltä saatu opastus metsätaloustöiden tekemiseen.</p> <p>49) <u>Ryhmäneuvonnalla</u> tarkoitetaan indikaattorissa lueteltujen tahojen metsänomistajille järjestämiä kursseja.</p> <p>50) Kriteerissä tarkoitettuun koulutukseen/neuvontaan <u>osallistuneiksi henkilöiksi</u> luetaan metsänomistajat ja muut tilan metsäasioiden hoitoon osallistuvat henkilöt.</p>

Otsikko	25. Jokamiehen oikeudet turvataan
Kriteeri	Metsissä oleskelun ja liikkumisen sekä luonnontuotteiden keräämisen mahdollisuus jokamiehen oikeudella⁵¹⁾ turvataan.
Indikaattorit	Todennettuja jokamiehen oikeuksien rajoituksia ei ole merkittävästi.
Määritelmät	<p>51) Jokamiehen oikeuksia ovat muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liikkuminen esimerkiksi jalan, hiihtäen tai pyöräillen - tilapäinen leiriytyminen toisen maalla - metsämarjojen, sienten ja eräiden muiden luonnontuotteiden keruu - kuivien risujen, maahan pudonneiden käpyjen ja pähkinöiden kerääminen - vesistöissä liikkuminen, tilapäinen ankkuroiminen, puutavaran uitto, talousveden ammentaminen, uiminen ja peseytyminen. <p>Jokamiehen oikeuksia eivät ole muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tulenteke - puiden ja pensaiden vahingoittaminen - moottoriajoneuvolla ajo maastossa - rauhoitettujen kasvien sekä jäkälän ja sammalten keruu - riistan ruokintapaikkojen perustaminen - taimikoiden ja viljelysten vahingoittaminen - maanomistajalle vähäistä suurempaa haittaa aiheuttava liiketoiminta - ympäristön roskaaminen. <p>Linnunpönttöjä ja tekopesiä saa sijoittaa metsiin maanomistajan suostumuksella. Jokamiehen oikeuksia voidaan rajoittaa lakeihin nojautuvien perusteiden. Jokamiehen oikeuksia ei ole rajoitettu yksityisteillä ja metsäteillä. Yksityisteiden käyttöoikeuksista ja –rajoituksista on säädetty yksityistielaisissa (358/1962). Metsäteiden käytön osalta tulee ottaa huomioon asiaa koskeva korkeimman oikeuden päätös 1991/819.</p>

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	26. Lasten ja nuorten metsäosaamista lisätään
Kriteeri	Alueella laaditaan toimenpideohjelma, jolla edistetään lasten ja nuorten metsäosaamista.
Indikaattorit (mittarit)	Alueen merkittävät metsäalan toimijat ⁴⁹⁾ yhdessä metsäalan nuorisotyöstä ja koulutuksesta vastaavien tahojen kanssa laativat vuoden kuluessa sertifikaatin hakemisesta toimenpideohjelman metsäkeskuksen aloitteesta. Toimenpideohjelman toteuttamisessa pyritään yhteistyöhön myös muiden asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa. Toimenpideohjelma sisältää suunnitelman - lasten ja nuorten metsäluontoa, metsänhoitoa ja metsätaloutta koskevan osaamisen lisäämiseksi ja - metsäalan ammattiin hakeutuvien ja alalla jo opiskelevien nuorten harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen järjestämiseksi. Toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain.
Määritelmät	49) Kriteerin tarkoittamia <u>alueen merkittäviä metsäalan toimijoita</u> ovat muun muassa metsäkeskus, Metsähallitus, metsänomistajien liitto ja puunhankintaorganisaatiot ja yrittäjä- sekä työntekijäjärjestöt.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	26. Lasten ja nuorten metsätietämystä edistetään
Kriteeri	Alueella tarkistetaan toimenpideohjelma, jolla edistetään lasten ja nuorten metsätietämystä.
Indikaattorit (mittarit)	Alueen merkittävät metsäalan toimijat ⁵²⁾ tarkistavat yhdessä metsäalan nuorisotyöstä ja koulutuksesta vastaavien tahojen kanssa vuoden kuluessa sertifikaatin hakemisesta toimenpideohjelman metsäkeskuksen aloitteesta. Toimenpideohjelman toteuttamisessa pyritään yhteistyöhön myös muiden asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa. Toimenpideohjelma sisältää suunnitelman - lasten ja nuorten metsäluontoa, metsänhoitoa ja metsätaloutta koskevan tietämyksen lisäämiseksi ja - metsäalan ammattiin hakeutuvien ja alalla jo opiskelevien nuorten harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen järjestämiseksi. Toimenpideohjelmissa määritellään tavoitteet, joiden toteutumista seurataan vuosittain. Toimenpideohjelmien laadinnassa mukana olevat tahot kokoavat ja toimittavat tiedot omista tapahtumistaan metsäkeskukselle.
Määritelmät	52) Kriteerin tarkoittamia <u>alueen merkittäviä metsäalan toimijoita</u> ovat muun muassa metsäkeskus, Metsähallitus, metsänomistajien liitto ja puunhankintaorganisaatiot ja yrittäjä- sekä työntekijäjärjestöt.

Otsikko	27. Saamelaiskulttuurin ja saamelaisten kotiseutualueen luontaiselinkeinojen turvaaminen
Kriteeri	Saamelaisten kotiseutualueella Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojele sovitetaan yhteen yhteistyössä Saamelaiskäräjien, poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen edustajien kanssa siten, että saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen edellytykset turvataan.
Indikaattorit (mittarit)	Yhteensovittamisessa Metsähallitus käyttää osallistavaa suunnittelua saamelaisten kotiseutualueella tapahtuvan toimintansa suunnittelussa. Metsähallitus ja Saamelaiskäräjien edustajat sopivat yhdessä yhteistoiminnan tarpeista, tasoista ja seurannasta eri suunnitteluprosesseissa, joiden osalta Metsähallitus on esittänyt yhteistyötä Saamelaiskäräjien edustajille. Jos yhteensovittamisesta ei saavuteta yksimielisyyttä, sertifioija arvioi kriteerin täyttymisen toteutuneen yhteistyön perusteella.
Määritelmät	

Otsikko	27. Saamelaiskulttuurin ja saamelaisten kotiseutualueen luontaiselinkeinojen turvaaminen <i>HUOM. Kriteerin tarkistamista jatketaan alatyöryhmässä</i>
Kriteeri	Saamelaisten kotiseutualueella Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojele sovitetaan yhteen yhteistyössä Saamelaiskäräjien, poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen edustajien kanssa siten, että saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen edellytykset turvataan.
Indikaattorit (mittarit)	Yhteensovittamisessa Metsähallitus käyttää osallistavaa suunnittelua saamelaisten kotiseutualueella tapahtuvan toimintansa suunnittelussa. Metsähallitus ja Saamelaiskäräjien edustajat sopivat yhdessä yhteistoiminnan tarpeista, tasoista ja seurannasta eri suunnitteluprosesseissa, joiden osalta Metsähallitus on esittänyt yhteistyötä Saamelaiskäräjien edustajille. Jos yhteensovittamisesta ei saavuteta yksimielisyyttä, sertifioija arvioi kriteerin täyttymisen toteutuneen yhteistyön perusteella.
Määritelmät	

NYKYINEN FFCS-STANDARDI

Otsikko	28. Porotalouden ja metsätalouden yhteensovittaminen
Kriteeri	Metsähallituksen hallinnassa olevilla valtion metsäalueilla metsätalouden toimenpiteet ja porotalouden harjoittaminen sovitaan yhteen paikallisen yhteistyön avulla niin, että porotalouden harjoittamisen edellytykset turvataan pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti poronhoitoalueella metsätalouden toimenpiteissä.
Indikaattorit (mittarit)	Tavoitteen saavuttamiseksi Metsähallituksen tulee olla yhteistyössä porotalouden edustajien kanssa silloin, kun se tekee sellaisia toimenpiteitä, joilla voi olla oleellista vaikutusta porotalouden harjoittamiseen. Oleelliset toimenpiteet ja yhteistyön tarve tulee määritellä yhdessä niin, että tavoite saavutetaan. Yhteistoiminnassa noudatetaan Metsähallituksen ja Paliskuntain yhdistyksen 27.2.2002 yhdessä allekirjoittamaa sopimusta ⁵⁰⁾ sekä Metsähallituksen luonnonvarasuunnitelmissa metsätalouden ja porotalouden yhteensovittamista käsitteleviä kohtia.
Määritelmät	<u>50)</u> <u>Sopimus</u> ei koske kuitenkaan saamelaisten kotiseutualuetta.

UUSI PEFC-STANDARDILUONNOS 9.12.2008

Otsikko	28. Porotalouden ja metsätalouden yhteensovittaminen
Kriteeri	Metsähallituksen hallinnassa olevilla valtion metsäalueilla metsätalouden toimenpiteet ja porotalouden harjoittaminen sovitaan yhteen paikallisen yhteistyön avulla niin, että porotalouden harjoittamisen edellytykset turvataan pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti poronhoitoalueella metsätalouden toimenpiteissä.
Indikaattorit (mittarit)	Tavoitteen saavuttamiseksi Metsähallituksen tulee olla yhteistyössä porotalouden edustajien kanssa silloin, kun se tekee sellaisia toimenpiteitä, joilla voi olla oleellista vaikutusta porotalouden harjoittamiseen. Oleelliset toimenpiteet ja yhteistyön tarve tulee määritellä yhdessä niin, että tavoite saavutetaan. Yhteistoiminnassa noudatetaan Metsähallituksen ja Paliskuntain yhdistyksen 27.2.2002 yhdessä allekirjoittamaa sopimusta ⁵³⁾ sekä Metsähallituksen luonnonvarasuunnitelmissa metsätalouden ja porotalouden yhteensovittamista käsitteleviä kohtia.
Määritelmät	<u>53)</u> Vuonna 2002 solmittu sopimus ei koske saamelaisten kotiseutualuetta. Sopimuksen sisältöä ja kattavuutta voidaan muuttaa Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen yhteisellä päätöksellä. Sertifiointikriteeri tarkoittaa kulloinkin voimassa olevaa sopimusta.

Otsikko:	UUSI. Monikäyttöedellytyksistä huolehditaan
Kriteeri:	Ulkoilureittien ⁵⁴⁾ seurattavuus säilytetään metsänhoitotoimenpiteissä. Metsien sopimusperusteiset metsästys-, riistanhoito- ja luomuluonnon tuotteiden keruumahdollisuudet turvataan metsätalouden toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
Indikaattorit:	Ulkoilureitit ⁵⁴⁾ rajataan maanmuokkauksen ja kantojennoston ulkopuolelle. Reiteille ei jätetä hakkuutähteitä. Reittien kiinteitä merkintöjä ei rikota metsätalouden toimenpiteissä. Reitit on huomioitu kriteerin edellyttämällä tavalla, kun luonnonhoidon laadun seurantatulosten mukaan ennallaan säilynyttä reittipohjaa on yli 90 % sen toimenpiteiden alaisesta pituudesta. Metsäorganisaatioilla on tarjota metsänomistajille riistanhoitopainotteista neuvontamateriaalia metsien hoitoon liittyen. Tieto lannoitus- ja torjunta-aineiden käytöstä on käytettävissä luomukeruuotteiden keruussa tiloilla, joilla on tehty sopimus luomutuotanto-ohjeiden noudattamisesta metsänomistajan tai hänen valtuuttamansa edustajan kanssa.
Määritelmät:	<u>54)</u> Ulkoilulain mukaisella ulkoilureittitoimituksella tai maanomistajan kanssa erillisin sopimuksin perustetut ulkoilureitit.

Otsikko:	UUSI. Energiapuuta korjataan kestävästi
Kriteeri:	<p>Korjattaessa latvusmassaa ja kantoja hakkuualoilta toimitaan kulloinkin voimassa olevat suositukset huomioon ottaen tavoilla, jotka turvaavat hakkuualan puuntuotoskyvyn ja monimuotoisuuden sekä joissa otetaan huomioon vesiensuojeluun liittyvät näkökohdat.</p> <p>Perustettaessa metsätalousmaalle metsiköitä energiatuotantoa varten, ei vaaranneta metsäluonnon monimuotoisuutta.</p>
Indikaattorit:	<p>Energiapuuta korjaavalla organisaatiolla on käytössään suositukset energiapuun korjuuseen uudistus- ja harvennushakkuualoilla.</p> <p>Uudistushakkuualojen energiapuunkorjuussa jätetään latvusmassasta⁵⁵⁾ vähintään 30 % hakkuualalle mahdollisimman tasaisesti jakautuneena sekä tuoreita kantoja vähintään 25 kpl/ha⁵⁶⁾.</p> <p>Uudistushakkuualan reunaan ja korjuualueella kasvamaan jäävien elävien puiden ympärille jätetään vähintään 2 metriä leveä kaista, josta ei korjata kantoja.</p> <p>Energiapuun korjuu on tapahtunut alueella kriteerin edellyttämällä tavalla, kun edellä mainittujen arviointitunnusten suhteen erinomaisiksi tai hyväiksi arvioitujen kohteiden osuus korjuualasta on alueellisten seurantatulosten perusteella vähintään 90 %.</p> <p>Vuosittain on laadittu yhteenveto muiden kuin Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvien puulajien käytöstä perustettaessa energiapuumetsiköitä metsätalousmaalle.</p> <p>Huom: Energiapuun korjuun kestävyyttä turvataan myös muissa kriteereissä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Puunkorjuuvaurioita vältetään energiapuun korjuussa (kriteeri 5) - Arvokkaiden elinympäristöjen ominaisuudet säilytetään energiapuun korjuussa (kriteeri 10) - Järeä, runkomainen maalahopuu, kuollutta pystypuustoa sekä korjuukohteelle jätetty säästöpuusto säästetään energiapuun korjuussa (uusi lahoppukriteeri) - Vesistöjen ja pienvesien varten jätetään ravinne- ja kiintoainekuormitusta sitova suojakaista, josta kantoja ei nosteta (kriteeri 16) - Kantoja ei korjata 1. luokan pohjavesialueilta (kriteeri 19) - Energiapuuta korjaavalla organisaatiolla on käytössään suositukset energiapuun korjuuseen uudistus- ja harvennushakkuualoilla (kriteeri 22).
Määritelmät:	<p><u>55)</u> Latvusmassaan kuuluvat latvat, oksat, neulasat ja lehdet. Myös hakkuualalle jäävä pienikokoinen puu (ns. raivauspuu) luetaan latvusmassaksi.</p> <p><u>56)</u> Korjuukohteen sijaitessa juurikäävän leviämisen estämiseksi määritetyllä maantieteellisellä riskialueella, korjuualalta voidaan poistaa kaikki lahovikaiset kannot pois lukien kriteereissä 10, 16 ja 19 määritetyt kohteet.</p>